

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὁγδοὺς

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Δι' ἀποδορμὰν ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰαννουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι—Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

26 Αὐγούστου 1879

Σφραγὶς ἀπονομίαις, λιμεναρχεῖου καὶ ὑγενομείου
Ἀνατολικοῦ, ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

Ο ΚΗΡΙΝΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ

Ἐν ἔτει 18 . . , περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους, ἀνθρωπὸς τις ἦτο κατακεκλιμένος εἰς δωμάτιόν τι τοῦ ἐν Παρισίαις Ξενοδοχείου Meurice. Ἐκοιμάτο οἱ πλήρεις ἀβρότητας κανονικοὶ χαρακτηρισμοί του, παρουσίαζον τὸν τύπον τῆς βρετανικῆς καλλονῆς, ἧτις θά ἦτο ἡ τελειότης, εἰάν ἡ τελειότης δὲν ἦτο ἀναπόσπαστος τῆς χάριτος. Ἦτο πράγματι Ἀγγλος, ψυχῇ τε καὶ σώματι, Πέτρος Λόβτερ καλούμενος. Ἀπὸ ἐνὸς ἤδη ἔτους εὗρισκετο ἐν Παρισίαις, καὶ ἰδοὺ ὅποια ἦν ἡ ζωὴ του: εἰς τὰς ἑνδεκα ἡγεύρετο, ἐκαλλιοπιζέτο καὶ ἐπρογεύετο εἰς τὰς δύο μετέβαιναν εἰς τὴν λέσχην, ὅπου ἐχαρτοπαίκεται μέχρι τῆς πρωίας· ἔχανεν ἀδιακόπως. Ἀπὸ ἐνὸς ἔτους εἶχε χάσει ὑπέροχον ποσότητα. Ἐκ τούτου τινὲς μὲν ἔλεγον ὅτι ἦτο μέλος τῆς ἀνω Βουλῆς περιηγούμενος ἀγνωστος, τινὲς δὲ ὑπόπτευσον, ὅτι ἦτο συγγενὴς τοῦ διασήμεου ὁμωνύμου τραπεζίτου τοῦ Λονδίνου. Οἱ συμπαίκαται του ὅμως ἦσαν ὀλιγώτερον περιεργοί, κερδαίνοντες τὰς λίρας του, χωρὶς νὰ μεριμνῶσι περὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ θέσεως.

Ἐνῶ ἐσήμαιναν ἡ ἑνδεκάτη ὁ κ. Λόβτερ ἠνοίξε τούτους ὀφθαλμούς περιστρέφων εἰς τὸ δωμάτιον τὸ ἀπαθὲς αὐτοῦ καὶ ψυχρὸν βλέμμα. Ἀκτὶς ἡλίου ἐπαιζεν εἰς τῶν παραθύρων τὰ φύλλα.

— Δὲν εἶνε ὀλίγη! ἐπιθύρισε μετὰ δυσαρρεσιείας. Ἠγέρθη, ἐνεδύθη κοιτωνίτην καὶ ἐνησχολήθη εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ καλλωπισμοῦ

του. Τούτου γενομένου, ἔλαβε ζεῦγος πιστολίων, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων εἰσήγαγε δύο σφαίρας, καὶ ἔπειτα παρήγγειλε τὸ πρόγευμά του.

Ἀφοῦ ἔφαγε πολὺ καὶ ἐπὶ περισσότερον, ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰ πιστόλια, ἔστρεψε τὰ νῶτα πρὸς τὸν ἥλιον καὶ ἐστήριξε τοὺς δύο σωλήνας ἐπὶ τοῦ μετώπου του. Ἀλλὰ καθ' ἦν στιγμὴν ἤτοιμάρζετο νὰ πιεσῇ τὴν σκανδάλην, μεταμεληθεὶς:

— Ὁ ἀθλιος αὐτὸς Δικ λησμονεῖ πάντοτε τὰς ὀδοντογλυφίδας! ἐπιθύρισε μετὰ θυμοῦ — Δίκ!

Ἐπὶ τῆς βραχυσώμου ἐδείξε τὸ ὡς γαλῆς πρόσωπόν του εἰς τὴν ἡμιανοιγθεῖσαν θύραν.

Ὁ Πέτρος Λόβτερ τὸν διάταξε κατ' ἀρχὰς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν διάβολον, καὶ ἐν παρενθέσει νὰ τῷ φέρῃ δεσμίδα ὀδοντογλυφίδων. Ἐνῶ ὁ ὑπηρέτης ἐξετέλει τὸ δεύτερον μέρος τῆς διαταγῆς ταύτης, ὁ κύριος του ῥιφθεὶς ὑπτίως ἐπὶ ἀνακλίντρον, ἠκόντιζε πρὸς τὴν ὄραφὴν τὸ γλαυκὸν αὐτοῦ βλέμμα. Τὰ δὲ ἀντικείμενα τῶν σκέψεών του ἦτο πλήρες μελαγχολικῆς φιλοσοφίας.

Ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔλεγον ὅτι ὁ κύριος Λόβτερ ἦτο συγγενὴς τοῦ διασήμεου τραπεζίτου τοῦ Λονδίνου, ἠπατώντο ὁ κ. Λόβτερ ἦτο ὁ τραπεζίτης ὁ ἴδιος. Μόνος ὢν ἐργάτης τῆς εὐπορίας του, εἶχεν ἀποκτήσει ἐν μικρῷ διαστήματι πίστιν ἀπέραντον καὶ μεγάλα πλοῦτη. Ἐν τούτοις ὁ Λόβτερ πολὺ ἀπέειχεν ἀπὸ τῆς εὐτυχίας. Εἶχεν ἐπιτύχει τὸν πλοῦτον ἀφοῦ ἐγνώρισε τὴν δυστυχίαν πρώτων, ἡ σύζυγός του ἦτο ἀγαθὴ καὶ γλυκεῖα ἡ θυγάτηρ του ἀξίεραστον πλάσμα. Ἡ διηνεκὴς αὐτῆς εὐτυχία τὸν ἔφερεν εἰς μελαγχολίαν καὶ ἠσθάνθη πρὸς τὸν οἶκόν του ἀκατάσχετον ἀκηδίαν. Ὅπως παλεμήσῃ τὴν ἀπερθεῖ μελαγχολίαν, ἧτις τὸν κατέτρωγεν, ἤρχιζε νὰ παίξῃ. Κυνόικη εἰς τὰς ἄλλας ὑποθέσεις του, ἡ τύχη τῷ ὑπῆρξε πάντοτε πολεμῖα εἰς τὸ παιγνίδιον· ἔχανεν ἀδιακόπως.

Τὸ πάθος του κινήσει καὶ κατέστη μετ' αὐτὸν πολὺ ἀγαλίνωτον· ἔχασε κατ' ἀρχὰς πᾶν ὅ, τι εἶχεν ἐν τῷ ταμείῳ του, ἔπειτα τὰ ἀποθεματικὰ κεφάλαια καὶ τὰ εἰσοδήματα ἐκάστης ἡμέρας.

Ὁ Πέτρος Λόβτερ δὲν ἐκένονε καθ' ἐσπέραν τὸ βαλάντιόν του εἰς λέσχας, ἀλλ' εἰς ἀχρεῖον καταγῶμον, ὅπου οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸν γνω-

— Τὸν ἀγαπᾷ, ἐψιθύρισε ἡ κυρία Λόβτερ· δυστυχῆς τέκνον.

Ἐπιπρόκειτο ἀνήγγελε τὸν κ. Βάγ. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου γυναικῶν ἀνάλογον ἀποτελεσμά· ἡ κυρία Λόβτερ συνέσπασε τὰς ὀφρῦς, καὶ τῶν χειλέων τῆς Ἄννης ἐξέφυγεν ἐπιφώνημα, ὀλίγον κολικευτικὸν πρὸς τὸν εἰσελθόντα.

Ἄν. Βάγ ἦτο δυσειδής. Ἡ φυσιογνωμία του ἐξέφραζε τὴν ἀπληστίαν· οἱ τρόποι του ἦσαν χυδαῖοι. Εἰσῆλθε μετὰ θρασυτικῆς, ἐχαιρέτισεν ἀποτόμως καὶ ἐβρίψε χαρτοφυλάκιόν τι ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Ὁ Διάβολος νὰ μὲ πάρη, ἀνέκραξε, ἂν ἡ μὲς Λόβτερ δὲν γίνεται καθ' ἐκάστην εὐμορφότερα!

Ἡ φιλοφροσύνη αὕτη δὲν ἔτυχεν ἀπαντήσεως. Ὁ Βάγ συνωφύωσε τὸ δυσειδὲς πρόσωπόν του καὶ μετὰ τρόπου ἀποτόμου εἶπε πρὸς τὴν μητέρα· «Εἰς τὸ ἔργον μας!»

Ἡ Ἄννα ἐξῆλθε τοῦ δωματίου. Ὁ Βάγ ἤνοιξε τὸ χαρτοφυλάκιον, ὅπου περιεῖχε διάφορα ἔγγραφα ἀνυπόγραφα. Ἡ κυρία Λόβτερ ἔλαθε κάλαμον καὶ χωρὶς νὰ τὰ ἀναγνώσῃ, τὰ υπέγραψεν ὅλα.

— Ὁ ἀνόητος ἐκεῖνος Στεβενσὼν δὲν ἔγραψε καθόλου, εἶπεν ὁ Βάγ.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἐθορυβήθη.

— Δὲν εἶνε λοιπὸν πλέον ἐλπίς; ἠρώτησε.

— Δὲν βλέπω τοιαύτην, ἀπεκρίθη ὁ Βάγ μετὰ ψυχροτάτης ἀδιαφορίας.

— Πῶς! ἡ ἄπειρος ἐκεῖνη πίστις; . . .

— Τὸ πᾶν, φιλιτάτη κυρία, φθαίρεται... ἐξαιρουμένου τοῦ πρὸς τὴν Ἄνναν ἔρωτός μου.

Λέγων ταῦτα, ὁ Βάγ ἔτριψε τὰς χεῖρας, ἐξ εὐχαριστήσεως. Ἡ κυρία Λόβτερ κατέστειλεν ἀγανακτικῆς κίνησιν.

— Ἄλλὰ, ἐπανελάθειν αὕτη, ὁ Ῥοβέρτος εἶνε τίμιος νέος· θὰ ἐξετέλεσε βεβαίως τὰς εἰσπράξεις τὰς ὁποίας εἶνε ἐπιφορτισμένος· μετ'ὀλίγον θὰ λάβωμεν. . .

— Τί; χιλιάδες τινὰς λιρῶν; ἀλλ' αὐταὶ εἶνε τριῶν ἡμερῶν ζωῆ. . . Ἐσκέφθητε περὶ τῆς προτάσεώς μου;

— Οὕτω λοιπόν, ἀνέκραξε ἡ κυρία Λόβτερ, κατακτώμεν εἰς τὴν ἐπάκειαν!

— Ἀληθέστατα, καλὴ μου κυρία.

— Καὶ ἔπειτα ἔρχεσαι νὰ μὲ ζητήσῃς τὴν κόρην μου! εἶπεν ἡ κυρία Λόβτερ μετὰ τρεμούσης φωνῆς. Ἡ εὐτυχία μας ἦτο μεγάλη· σὺ ἦσο τότε εὐτελής γραφεύς. Ἦδη εἶσαι ἑκατομμυριούχος, καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τίποτε πλέον! Ἰσχυρὸς κατὰ γυναικῶς ἦν βαρύνει ὁ φόβος τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, σὺ, συνένόχός της, ὁ κακὸς αὐτῆς δαίμων, τῇ εἶπε: «Θὰ πλουτίσω μὲ τὴν δυστυχίαν σου· μὴ λόγους! μὴ παράπονα! πρέπει νὰ ἐκλέξῃς μεταξὺ πενίας ἢ ἀτιμίας. Ἐσιώπη-

σα, διότι σὲ ἤξευρα ἀγενῆ. . . Ἄλλ' ἤδη ἔρχεσαι νὰ μὲ ζητήσῃς τὴν κόρην μου. . . σὺ! . . .

— Μὰ τὴν τιμὴν μου, ἀπάντησεν ὁ Βάγ, βλέπω ὅτι ὑπάρχει τι ἀληθὲς εἰς ὅλα ταῦτα. Ἐπῆρα τὰ πλούτη σας, φιλιτάτη κυρία μου, ὅθεν ἐπεταί ὅτι τὰ κατέχω· ἐπικαλοῦμαι περὶ τοῦτου τὴν προσοχήν σας. Ὅσον δὲ διὰ τὴν χεῖρα τῆς μὲς Ἄννης, σὰς τὴν ζητῶ τῷ ὄντι σπουδαίως.

— Ποτέ! Εἶμαι γυνὴ ἀδύνατος, ἔγεινα ἕνοχος ἐγκλήματος, ἀλλὰ τοῦτο ἔπραξα χάριν τοῦ τέκνου μου καὶ ὁ Θεὸς θὰ μὲ συγχωρήσῃ.

— Θὰ καταστήσω πλουσίαν τὴν κόρην σας, καὶ ὑμᾶς δέ, φιλιτάτη κυρία, θὰ ἐξασφαλίσω διὰ συντάξεως καλῆς.

— Ποτέ! ἐπανελάθειν ἡ κυρία Λόβτερ.

— Μὴ λησμονεῖτε, κυρία, ὅτι δύνάμαι νὰ σὰς ἀφανίσω. . .

Ἡ κυρία Λόβτερ ἐσιώπησεν. Ὁ Βάγ ἐπανελάθει τὸ χαρτοφυλάκιόν του, ἠγέρθη καὶ εἶπε: «Σὰς ἀφίνω ἕως αὐρίου νὰ σκεφθῆτε». Ἐπειτα χαιρετίσας ἀποτόμως ἐξῆλθε.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἦτο μόνη ὅτε ὁ Τωβίας τῇ ἔφερε τὴν ἐπιστολήν, δι' ἧς ὁ σύζυγός της τῇ ἀνήγγελλε τὸν ὑποτιθέμενον θάνατόν του· ὁ Τωβίας ὑπηρετεῖ δεκαπέντε ὅλα ἔτη τὸν κ. Λόβτερ· ἡ κυρία Λόβτερ ἦτο γυνὴ ἀγαθὴ· τὴν ἠγάπα καὶ ἐμέμφοτο ἐαυτὸν ὅτι πολλάκις συνετέλει εἰς τὸ νὰ τὴν ἀπατᾷ. Μόλις ἡ δυστυχὴς γυνὴ διέπρεψε τὰς πρώτας γραμμάς τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἐλιποθύμησεν. Ὁ Τωβίας καταγινόμενος νὰ τῇ παρέξῃ βοήθειαν, ἐβρίψε βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς, ἧτις ἐκεῖτο ἀνοικτὴ πρὸ τῶν ποδῶν της, καὶ ἀνέγνωσε τὸ περιεχόμενον. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσῃ, ἀνέκραξε. Τί θὰ γείνη τώρα ἡ οἰκία; Ἄ! θὰ σωθῇ!

Ἐπειδὴ ἡ κυρία Λόβτερ τὸν παρετήρει ἐκπεπληγημένη, προσέθηκεν ἐν εἰδαί ἐξηγήσεως. «Ἡ ἐντιμότης του, ὁ κ. Λόβτερ, ἀπέθανεν, εἶνε ἀληθές· ἀλλὰ θὰ τὸν ἀναστήσω ἐγώ. . . ἐγὼ ὁ Τωβίας.» Ταῦτα εἰπὼν, ἔσυρε τὴν χίφην πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ μακαρίτου τραπεζίτου.

Ὁ Βάγ εἰσήρχετο τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἐξῆλθον· εἶδε κατὰ γῆς τὸν ἀνοικτὴν ἐπιστολήν, τὴν ἔλαθε καὶ οὐδόλως ἐδίστασε νὰ τὴν ἀναγνώσῃ.

Ὁ Τωβίας ἀνοίξας σκευοθήκην ἔσυρε μακρὸν παραπέτασμα κρύπτον ἀκριβῶς τὸ περιεχόμενον. Ἡ κυρία Λόβτερ ἀφῆκε μεγάλην κραυγὴν· ὁ Βάγ, ὅστις τὴν ἠκολούθει κρυφίως, παρετήρησε τὸ περιεχόμενον τῆς σκευοθήκης.

— Εἶνε αὐτός, δὲν εἶν' ἀληθές; εἶπε θριαμβευτικῶς ὁ Τωβίας. Ὡ! αὐτός κατεσκευάσθη ἀπὸ χεῖρα καλλιτέχου. Ἡ ἐντιμότης του ἐπλήρωσεν ἑκατὸν λίρας στερλίνας.

Εἰς τὴν θέαν ταύτην, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς χήρας ἐπλημμύρησαν δακρύων.

— Ἡ κυρία, εἶπεν ὁ γέρον Τωβίας, θὰ λάβῃ

εὐσπλαγχνίαν πρὸς πτωχὸν ἄνθρωπον καὶ θὰ τὸν συγχωρήσῃτε. Διςχύνονται νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὁ κήριος οὗτος σύζυγός σας ἐχοσιμίειεν εἰς τὸ νὰ σὰς ἀπατᾷ, καὶ ἐνειχόμεν κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸν δόλον· ἀλλ' ἡ ἐντιμότης του ἦτο κύριός μου καὶ ὤφειλον νὰ τὸν ὑπακούω. Καθ' ἐσπέραν, διὰ ταύτης τῆς θύρας τὴν ὅποιαν δὲν βλέπετε, τοσοῦτον ἐπιτηδείως εἶνε κρυμμένη, ἐξήρατο καὶ ἐπήγαυε εἰς τὰ χαρτοπαικτεῖα· ἐγὼ ἔθετα αὐτὸ τὸ ἀγαλμα εἰς τὸν σκιμποδα καὶ ἠναπτον τὴν λάμπαν. Ἀπὸ τὰ παράθυρά σας ἐβλέπετε πολλάκις· θὰ ἐθαυμάζετε βεβαίως τὴν ἀκάματον εἰς τὸ ἔργον ὑπομονὴν τῆς ἐντιμότητός του.

— Ἀρκεῖ! διέκοψεν ἡ κυρία Λόβτερ. Ἄλλὰ διατί μοι λέγετε ἤδη τοῦτο;

— Δικαί· καὶ δὲν μὲ ἐννοεῖτε λοιπόν; Ἐεῖνο ὅπου ἠπάτησεν ὑμᾶς, τὴν σύζυγόν του, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀπατήσῃ τὸν κόσμον;

Ἡ χίφρα ἐκλίθη τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν της καὶ εἶπε μετ' ἀθυρίας: «Θὰ εἶνε ψεῦδος ἐπίσης ἕνοχον ὅσον καὶ ἀνωφελές.

— Ἐνοχον, ἴσως· ἀνωφελές ὅμως ὄχι, προσέθηκεν ὁ Βάγ, ὅστις ἀφηνιδίως ἐνεφανίσθη.

Ἡ κυρία Λόβτερ ὠπισθοδρόμησε τεταραγμένη.

— Μὴ φοβείσθε τίποτε· ἤξυρῶ περὶ τίνος πρόκειται, ἐπανελάθειν ὁ Βάγ, δεικνύων τὴν ἀνοικτὴν ἐπιστολήν ἐμπιστευθῆναι εἰς ἐμέ.

Προσῆλθε τότε τὰ δίοπτρά του ἐπὶ τοῦ κηρίνου ἀγάλματος καὶ τὸ παρετήρησεν ἀτενῶς. «Μὰ τὴν πίστιν μου, ἀνέκραξε ἔπειτα, ἐγὼ πρῶτος ἠθέλον ἀπατηθῆ! Ὁ διάβολος αὐτὸς ὁ διεστυχητὴς ποῖος νὰ τὸ ἔλεγε... Τωβία, φίλε μου, συνέλαβες φωτοβόλον ἰδέαν καὶ εἶσαι ὁ μαργαρίτης τῶν ὑπηρετῶν. . . Ἄφες μας τώρα.

Ὁ κ. Βάγ ἐκίχητο τὴν ἀρετὴν τοῦ νὰ γίνεταί μιστὸς εἰς ὅλους. Ὁ Τωβίας ἠσθάνθη ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν νὰ τῷ ἀντεπιστρέψῃ τὴν διαταγήν, ἣν εἶχε λάβει παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ δεκαπενταετῆς δουλεία θὰ κατεδάμαζε καὶ τὴν δραστηριωτάτην φύσιν δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τι καὶ ἐξῆλθεν. Ἡ κυρία Λόβτερ παραδεδομένη εἰς τὴν θλιψὴν της δὲν παρετήρησε καὶ τὴν ἄτοπον ἐλευσίαν τοῦ Βάγ, πολλῶν δὲ μάλλον τὴν προπέτειαν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, ὅστις ἐδίδε προπαγὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ της, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῆς.

Ὁ Βάγ ἄμα ἀπαλλαγθεὶς τοῦ ἀρχαίου ὑπηρετοῦ, ἀνέπτυξε πᾶσαν τὴν εὐγλωττίαν του, ὅπως καταπείσῃ τὴν κυρίαν Λόβτερ. Ἦσαν βεβαίως περὶ τῆς ἐχθροφύας τοῦ Τωβίου· αὐτὸς μὲν ὁ Βάγ, ἐμέλλε νὰ λάβῃ γνώσιν τῶν ἰδιαιτέρων λογιστικῶν βιβλίων τοῦ τραπεζίτου νὰ διεστυχητῆ τὸν τραπεζικὸν οἶκον, ἡ δὲ κυρία Λόβτερ νὰ ἀναδεχθῆ τὴν ὑπογραφήν, ἀπομιμουμένη τὸν χαρακτῆρα τοῦ συζύγου της. Ἐπρεπε καὶ αὕτη νὰ κάμῃ κάτι τι!

Ἡ κυρία Λόβτερ ἠρνεῖτο πάντοτε. Ὁ Βάγ ἔ-

πανελάθει τὴν εὐγλωττίαν του καὶ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του ἀνέφερε τὸ ὄνομα τῆς Ἄννης, ἣν ἐλάτρευεν ἡ μήτηρ της καὶ χάριν τῆς ὁποίας ἠδύνατο καὶ ἐγκλημα νὰ διαπραξῆ. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῆ πλέον.

Οὕτω δέ, τὰ τρία συστατικά μέρη, ἅτινα συνιστῶσι τραπέζιτην, ἐδημιουργήθησαν: τὸ σῶμά του, τὰ βιβλία του καὶ ἡ ὑπογραφή του. Ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ τις ἐντελεστέραν ἀνάστασιν.

Τῇ ἐπαύριον, ἡ μυστηριώδης σκευοθήκη ἐκἐνόηθη, ὁ κήριος ἀνδρὶας ἐνεδύθη διὰ κοιτωνίτου καὶ ἐκαθίσθη ἐπὶ σκιμποδος. Ἐκρημνίσθη τὸ διάφραγμα, τὸ χωρίζον τὸ δωματίον ἀπὸ τῶν γραφείων, ἀντικαταστάθην δι' ἑλωτοῦ, μόλις διαφανοῦς, διὰ τοῦ ὁποίου διέκρινε τις τὸν κ. Λόβτερ βαθείως σκεπτόμενον.

Ὁ Βάγ εἶχε καλῶς προμαντεύσει· τὸ ἀλλοκοτὸν τοῦ δόλου ἀπεμάκρυνε πᾶσαν ὑπόνοιαν. Ὅτε τὸ κοινὸν εἶδε παραδόξως παρατεινομένη τὴν ἀπουσίαν τοῦ τραπεζίτου, δὲν ὑπόπτεισε μὲν τὸν θάνατόν του, ἀλλὰ τὸν ἐνόμισε παράφρανα. Τοῦτο ὑπῆρξεν εἰς τὸν οἶκον Λόβτερ πρῶτη δυσπιστίας αἰτία. Ἄλλο τι δέ, ἐτι ἐθεοδώτερον ἐγένετο: αἱ μεγάλαι καὶ διηνεκεῖ καταχωρήσεις τοῦ Βάγ. Ἡ κυρία Λόβτερ εἶχεν ἀδυσωπήτως καὶ ταχέως τιμωρηθῆ διὰ τὴν ἀδυναμίαν ἣν εἶχεν, ἀκολουθήσασα τὰς συμβουλὰς τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Ἄρχων ἀπόλυτος τῆς οἰκίας, οἰκειοποιούμενος τὰ πάντα, καθυστέρει τὰς πληρωμὰς καὶ κατέστρεψε τὴν μεγίστην πίστιν, ἣν ποτε τραπέζιτης ἀπέκτησε διὰ τῆς εἶτε ἀληθοῦς, εἶτε ἐπιπλάστου εὐθύτητός του. Εἶχεν ἐνειροπολήσει νὰ γείνη ἑκατομμυριούχος.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἠκολούθει κατὰ βῆμα τὴν χρηματικὴν ἐκείνην σφαγὴν καὶ ἠναγκάζετο νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς της ἐκάστην τῶν καταχρήσεων τοῦ ἀρχαίου ὑπαλλήλου. Ἡ χίφρα υπέγραψε τὰς πράξεις, ὁ δὲ Βάγ ὠκονομεῖ τὸ πρῶτον αὐτῶν, ἐὰν δὲ ἐνίστε ἐτόλμη νὰ τῷ ἀπευθύνῃ παρατήρησιν τινα, ὁ ἀρχαῖος ὑπαλληλος, αὐθάδης, ἀνηλεῆς, τῇ ἀπηρέθμει ἐθελαρέσικως τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ κώδικος κατὰ τῶν πλαστογράφων ποινάς. — «Φιλιτάτη κυρία μου, τῇ ἔλεγε ἀκολούθως, διατί κλαίετε; βλέπετε πόσον φροντίζω περὶ ὑμῶν.»

Ἐξ ἡμῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τραπεζίτου, ὁ Βάγ εἶχε τὴν ἀνάιδειαν ν' ἀποδιώξῃ τὴν κυρίαν Λόβτερ ἐκ τοῦ δευτέρου πατώματος τῆς οἰκίας τὸ ὅποιον αὕτη κατεῖχεν, ὅπως κατοικήσῃ αὐτὸς καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ περιελαμβάνετο, ὅπως εἶπομεν, τὸ ἰδιαιτέρον δωματίον τοῦ Πέτρου Λόβτερ. Πλὴν τούτου εἶρε μοχθηρὰ καὶ κακούργον ἠδονήν, νὰ σωροῖ τὸν καρπὸν τῶν ἀρπαγῶν του εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦ παλαιοῦ του κυρίου. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κ. Λόβτερ, δὲν εἶχον εὑρεῖ τὸ κλειδίον τοῦ χρηματοκιβώ-

τίου ὡς καὶ τὸ τῆς κεκρυμμένης ἐκείνης θύρας, ἣτις ἐχρησίμευεν εἰς αὐτὸν νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπιστρέφων ἐκ τῶν νυκτερινῶν αὐτοῦ ἐκδρομῶν. Ἡ θύρα αὕτη ἐλησημονήθη ὡς περιττή, τὸ χρηματοκιβώτιον ὅμως ἀνεψήθη καὶ ὁ μηχανικός, ὅστις τὸ εἶχε κατασκευάσει ἐπρομήθευσε νέον κλειδίον· τοῦτο δὲ ἔμεινεν εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν χρῆσιν τοῦ Βάγ.

Ὁ ἀρχαῖος ὑπάλληλος ἐξηκολούθει ἀσπλάγχχνως τὸ ἔργον του, ἔτρεφε δὲ πάντοτε βαθύ αἰσθημα πρὸς τὴν μίς Ἄνναν. Ἄφ' οὗ ἀπέκτινες τὸ ἑκατομμύριόν του, ἐζήτησεν ἐκ νέου τὴν χεῖρά της· ἀλλ' ἔλαβε ἀρνυτικὴν ἀπάντησιν.

Τὸ ταμειὸν του ἐπληροῦτο καθ' ἑκάστην χρυσῶν καὶ τραπεζικῶν γραμματίων, ἢ δὲ ὑπόλοιπες τοῦ Λόβτερ ἤρατο κλονουμένη σπουδαίως. Ὁ Βάγ ἐπανέλαβε τὴν πρότασιν του, ἀλλὰ καὶ αὐθις δὲν ἐτυχεν εὐνοικωτέρας ἀπαντήσεως.

Ἐν ταῦταις ἢ εἰδήσεις ὅτι ὁ Λόβτερ ἦτο παράφρων διεδόθη καθ' ὅλον τὸ Λονδίνον καὶ ὑπῆρξε θανατηφόρον κτύπημα κατὰ τοῦ τραπεζιτικοῦ τοῦ οἴκου. Ὅλοι ἀπέσυραν τὰ χρηματικά των κεφάλαια καὶ αἱ πληρωμαὶ ἀνεστάλησαν· ἔστειλαν ἀπερσάλμενους εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιτετραμμένους ν' ἀνακαλύψωσι πιστώσεις λησημονηθείσας κατὰ τοὺς καιροὺς τῆς εὐτυχίας. Τοῦτο ἦτο μάταιον μέσον.

Ὁ Βάγ ἐξελέξατο τὴν ἐσχάτην ἐκείνην στιγμήν ὅπως ζήτησεν ἐκ νέου τὴν χεῖρα τῆς μίς Ἄννης, τὴν φρονὴν ταύτην πεποιθὼς ὅτι δὲν θὰ τῷ τὴν ἠρνούνητο Ἡ νέα ἀρνήσις τῆς μητρὸς τὸν ἐνέπλησε μανίας καὶ ἠπειλήσεν τὴν δυστυχῆ μητέρα, ἣτις ἐτόλμησε νὰ ὑπερασπίσῃ κατ' αὐτοῦ τὸ μέλλον τοῦ τέκνου της. Δυστυχῶς, ὁ Βάγ δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὴ ἐκπληρούντων τὴν ἀπειλήν, ὅσον ἀποτρόπαιος καὶ ἄν ἦτο αὕτη.

— Ἐγὼ τρία ἑκατομμύρια ἤδη, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἀφίπων τὴν κυρίαν Λόβτερ. Ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ ἂν ἐπιτρέψω εἰς κανένα νὰ εἶπῃ τὸ ὄχι, πρὸς ἄνθρωπον, ὁποῖος ἐγώ.

Ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσεν ἐλαφρὸν τινα θόρυβον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ παλαιοῦ προϊσταμένου του Σπεύσας δὲ εἰς τὸ γραφεῖον εὗρεν αὐτὸ κενόν. Ὅποτε ὅμως ἠθέλησεν, ὅπως καθ' ἑκάστην ἔπραττε, νὰ στρέψῃ καλῶς τὸ κλειδίον τοῦ χρηματοκιβωτίου του, παρετήρησεν ὅτι δὲν ἀνοίγεται.

— Τί θὰ ᾤσῃ αὐτό; ἐψιθύρισε ὠχρῶν. Νὰ εἰσαχρῆσέ τις; . . . Ἄλλ' ὄχι, εἶνε ἀδύνατον. Ἐγὼ θὰ ἐβλάψα τὸ κλειδίον. Εἰς αὐριον τὰ σπουδαία.

Τῇ ἐπαύριον ὁ Βάγ εἶχε λησημονήσει ἐντελῶς τὸ κλειδίον. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα περιστρέφοντο ἐν τῇ κεφαλῇ του σκέδια ἐκδικήσεως. Ἄμα ἐξυπνήσας ἐσπευσε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κυρίαν Λόβτερ νὰ προτείνῃ τελευταίαν τινὰ πρότασιν.

« Ἐὰν ἐπιμένῃ καὶ πάλιν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν,

ὁ ἀνακριτὴς θὰ διαδραματίσῃ τὸ μέρος τοῦ εἰς τὴν λύσιν τῆς κωμωδίας. Ἄμα φυλακισθείσης τῆς φιλάτης κυρίας, θὰ ἰδωμεν ἂν ἡ κόρη της θὰ παρακληθῇ νὰ γείνη κυρία Βάγ.

Πρὶν δ' ἡ ἀναχωρήσῃ ἐρρίψε βλέμμα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Λόβτερ. Τὸ ἀγαλμα ἦτο ἐκεῖ, φοβερὰ μαρτυρία κατὰ τῆς χήρας. Ἐκλείσει καλῶς τὴν θύραν καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, τὸ σανίδωμα τοῦ τοίχου τοῦ γραφείου ἐτρῖξεν ἐλαφρῶς, ἢ κεκρυμμένη θύρα ἀνοίγεται καὶ δύο ἄνθρωποι εἰσῆλθον.

— Μόλις δύναμαι νὰ πιστεύσω τὰ μάτια μου, εἶπεν ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν μετὰ ταπεινῆς καὶ τρεμούσης φωνῆς· εἶνε δυνατόν ν' ἀνεστήθῃ ἡ ἐντιμότης σας;

Ὁ κ. Λόβτερ, (διότι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦτο) ἔθεσε τὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα, καὶ ὁ γέρον Τωβίας ἠναγκάσθη ν' ἀναβάλῃ τὰς μακρολόγους παραστάσεις τοῦ θαυμαστοῦ του.

— Ἐννοῶ τοῦτο, εἶπεν ὁ τραπεζίτης δεικνύων τὸ ἀγαλμα, ἀλλὰ τὰ ἐπίλοιπα ἐζήγησέ με.

Ὁ Τωβίας ἤξευρεν ἐπιπολαιῶς πως ὅ,τι συνέβαιναν εἰς τὴν οἰκίαν. Διηγῆθη τὰ μηχανήματα τοῦ Βάγ, καὶ τὸ ἀξιοθρήνητον αὐτῶν ἀποτέλεσμα. Ὁ τραπεζίτης δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστειλῇ ἀναφώνησιν λύπης, μανθάνων τὴν διακοπὴν τῶν πληρωμῶν.

— Ἰπάρχει ἐδῶ μέσον νὰ τὰς ἐπαναλάβῃ τις; εἶπεν ὁ Τωβίας κτυπὼν ἐπὶ τοῦ χρηματοκιβωτίου.

Ὁ Λόβτερ ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Τρία ἑκατομμύρια, ἀνεφώνησεν. Ἄνευ πίστεως, τί εἶνε τρία ἑκατομμύρια εἰς τὸν οἶκον Λόβτερ;

Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς τὸν Τωβίαν, εἶπεν:

— Ὁ Βάγ αὐτὸς εἶνε προπετὲς κάθαρμα· θὰ τιμωρηθῇ. . . ἀλλὰ διὰ τίνος ἐμιμῆτο τὴν ὑπογραφὴν μου;

Ὁ Τωβίας εἶπεν ἀρκετὰ χαμηλὰ τὸ ὄνομα τῆς κυρίας Λόβτερ. Ζωηρὰ δυσαρέσκεια ἐζωγραφῆθη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τραπεζίτου. Μετὰ τινα δευτερόλεπτα σιωπῆς, ἐνευσεν εἰς τὸν Τωβίαν νὰ ἐξέλθῃ.

Ὁ Πέτρος Λόβτερ εἶχε διατηρήσει, κατὰ τύχην καὶ ἄνευ προμελετημένου σκοποῦ, τὸ κλειδίον τῆς κρυφίας θύρας καὶ τὸ τοῦ χρηματοκιβωτίου του. Τὴν προτεραίαν εἶχε φθάσει εἰς Λονδίνον, καὶ μόλις καταβὰς ἐκ τοῦ ὀχήματος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν του. Κατὰ τὸ ἀπὸ Δουβρ εἰς Λονδίνον ταξιδίδιον του, ἠδυνήθη νὰ πεισθῇ συνδιαλεγόμενος μετὰ περιηγητῶν, ὅτι ὁ Στεβενσὼν οὐδῶλως τὸν εἶχε ἀπατήσει· ἡ πίστις τοῦ καταστήματός του ἐκλονεῖτο αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ἐνομιζέτο παράφρων. Καὶ ὅμως, ἔλαβεν ἐλπίδας, εὗρίσκων τὸ χρηματοκιβώτιον πλήρες χρημάτων, διὰ πᾶν δ' ἐνδεχόμενον μετέβαλε τὴν τάξιν τοῦ κλειθροῦ, οὗ ἕνεκα ὁ Βάγ δὲν ἠδυνήθη, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, νὰ ἀνοίξῃ.

Θόρυβος αἰφνιδίως ἠκούσθη εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον. Ὁ τραπεζίτης ἤρπασε τὰ πιστόλιά του καὶ ὤρμησε πρὸς τὴν θύραν, ὁπότε ἡ φωνὴ τῆς κυρίας Λόβτερ ἠκούσθη.

— Ἐλεος, ἔλεγεν ἰκετεύουσα, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ σὰς ζητῶ ἔλεος.

— Καὶ ἐγὼ, ἀπήτησεν ὁ Βάγ μετὰ περιφρονήσεως, σὰς ζητῶ τὴν χεῖρα τῆς μίς Ἄννης.

Ὁ Πέτρος Λόβτερ ἐκόλλησε τὸ οὖς εἰς τὸ κλειθρον.

— Ἀκούσατε, φιλάτη κυρία, ἔλεγεν ὁ Βάγ· τὸ ζήτημα εἶνε ἀπλοῦν· ὁ σκοπός μου εἶνε ἀμετάκλητος, σταθερός. Κάμετε ὅ,τι σὰς ζητῶ· ἄλλως σὰς καταμηνύω πάραυτα ἐπὶ πλαστογραφία. Καί, δοῦρα τῷ Θεῷ, ἔχω ἐκεῖ ἀπόδειξιν, τὴν ὁποῖαν δὲν δύναται νὰ παραβλέψῃ τὸ δικαστήριον.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Βάγ, καὶ ἔλεγε δακρύουσα:

— Δὲν δύναμαι. . . ὦ! ἀκούσατέ με, κύριε Βάγ, δὲν δύναμαι. Εὐτυχίαν, ὑπόληψιν, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ αὐτῶν μόνον τῶν πραγμάτων, σὰς τὰ ἀφίνα· ἀλλὰ τὴν Ἄνναν μου, τὸ δυστυχές μου τέκνον! νὰ θυσιάσω τὴν εὐτυχίαν της! . . . δὲν δύναμαι.

— Τότε, ἀφήσατε ἐλεύθερα τὰ ἐνδύματά μου, φιλάτη μου κυρία· ὑπάγω ἀμέσως εἰς τὸ δικαστήριον.

Ὁ θόρυβος ἔπαυσεν· ὁ Βάγ εἶχεν ἀναχωρήσει· ὁ Λόβτερ ἠγέρθη, καὶ μόνος ἠδύνατο νὰ καταστειλῇ τὴν χαρὰν του. Ἐπανῆλθε δὲ εἰς τὸ ἀρχαῖον γραφεῖόν του.

— Ἀναμφιβόλως, εἶπε, δὲν εἶμαι δυστυχὴς παρὰ μόνον εἰς τὰ χαρτιά.

Ὁ γέρον Τωβίας, παραφυλάττων ἐκεῖ ἐδραμε νὰ βοηθήσῃ τὴν κυρίαν Λόβτερ, ἣτις ἐπιπόνως ἠδυνήθη νὰ ἀναβῇ τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος. Ἦτο ἐν τῷ δωματίῳ της περιετοιχισμένη ὑπὸ τῶν τέκνων της καὶ τοῦ Στεβενσὼν, ὅστις πρὸ μικροῦ εἶχε φθάσει εἰς Λονδίνον. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ δὲν ἠδύνατο, πνιγομένη ὑπὸ τῶν δακρύων της, νὰ προσφέρῃ λέξιν. Ὁ γέρον Τωβίας ἐθεώρει λυπηρῶς τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ ἐπανελάμβανε καθ' ἑαυτὸν ἀκαταπαύστως:

— Ὁ Θεὸς νὰ μὰς εὐσπλαγχνισθῇ! . . . Ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἐντιμότης του ἠθέλησε . . .

Παράδοξον σκάνδαλον ἐγένετο ἐν Ὁξφόρτ— Στρεῖτ, ὁπότε εἶδον δικαστικὸν ὑπάλληλον μετὰ τριῶν κλητῆρων διαβαίνοντα τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας Λόβτερ. Ἡ οἰκία αὕτη παρήμαζεν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη· ἀλλ' ὁ ἀρχηγός της, καὶ ὡς παράφρων, οὐχ ἦττον ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς ἐντιμὸς ἄνθρωπος. Τί ἦλθον νὰ κάμωσι τὰ ἀποτρόπαια ἐκεῖνα πρόσωπα τοῦ δικαστικοῦ ὑπαλλήλου καὶ τῶν κλητῆρων; Δὲν ἦτο καλλίτερον νὰ ἀφήσωσι τὸν θανατιῶντα νὰ ἐκπνεύσῃ ἡσυχῶς;

Ταυτοῦτοι ἦσαν οἱ καλοκάγαθοι διαλογισμοί

ἑκατοστύος τινὸς κεχρητότων πάσης τάξεως συνθηροισμένης ἐμπροσθεν τῆς ἐξω θύρας. Ἐν ταῦτοις ὁ Βάγ εἰσῆγγεν εἰς τὴν οἰκίαν τοὺς ἀνθρώπους τῆς δικαιοσύνης· ἀνῆλθεν εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα καὶ διέταξε τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ καταστήματος νὰ ἐξέλθωσιν, ὅπερ συνέτεινεν εἰς τὴν αὐξησιν τοῦ ἐξωθεν ἱσταμένου πλήθους.

— Κύριε, ἡ καταγγελία σας εἶνε σοβαρά, εἶπεν ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος· σὰς ἀφίνω καιρὸν νὰ σκεφθῆτε· ἐπιμένετε ὑποστηρίζων αὐτήν;

Ἄντι ἀπαντήσεως, ὁ Βάγ προσεπάθησε νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν τοῦ δωματίου, τοῦ παρακείμενου εἰς τὰ γραφεῖα. Εὐρὼν δ' αὐτὴν κεκλεισμένην, ἔθραυσεν ὕelson καὶ ὕψωσε τὸ παραπέτασμα.

— Ἰδέτε! εἶπε.

Τὸ ἀγαλμα ἐφάνη. Ὁ δικαστὴς καὶ οἱ κλητῆρες ἐγνώρισαν προσωπικῶς τὸν Πέτρον Λόβτερ· τὸ ἀντίτυπον ἦτο τοσοῦτω θαυμασίως ἀκριβές, ὥστε ἔμειναν ἀμφιβάλλοντες. Μόνον ἡ ἀκίνησία τοῦ κηρίνου ὄγκου ἠδυνήθη νὰ τοὺς καταπέσει ὅτι ὁ τραπεζίτης δὲν ἦτο αὐτὸς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των.

— Ἰδέτε! ἐπανέλαβεν ὁ Βάγ. Ἀπὸ ἐνός ἤδη ἔτους, ἰδοὺ ποῖος ἔχει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ καταστήματος Λόβτερ. Τὸ ὑπεύθυνον ταῦτο σρατήγημα ἐπινοήθη ὑπὸ τῆς χήρας. . .

— Ἡ πιθανότης εἶνε τῷ ὄντι κατ' αὐτῆς, ὑπέλαβεν ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος· ἀλλ' ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν· ἀνοίξατε, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ εἰσέλθωμεν.

Ὁ γέρον Τωβίας δὲν ἠδυνήθη νὰ περιστείλῃ τὴν ἀνήσυχον αὐτοῦ περιεργίαν· εἶχε καταβῆ ἀκροποδητί. Ὁ Βάγ παρετήρησε τὴν φαλακρὰν κεφαλὴν του παρὰ τὴν θύραν τῶν γραφείων.

— Ἐνα πέλεκυν! εἶπεν.

Ὁ Τωβίας ὑπήκουσεν ἀκουσίως. Ὁ Βάγ ἤρπασε τὸν πέλεκυν· μέρος τοῦ ὑελωτοῦ περιφράγματος κατέπεσεν. Ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος εἰσῆλθεν ἀμέσως διὰ τοῦ ῥήγματος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Βάγ καὶ τῶν κλητῆρων. Ὁ Τωβίας ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ ἐν δάκρυ ὕγρανε τὰ βλέφαρά του.

— Ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἐντιμότης του ἠθέλησεν . . . ἐψιθύρισε μετὰ λυπηρᾶς φωνῆς.

— Καὶ ἤδη, εἶπεν ὁ Βάγ, ἡ δικαιοσύνη εἶνε εὐχαριστημένη; Ἡ μαρτυρία αὕτη ἀφίνει πλέον ἀμφιβολίαν τινά;

Καί, πρὸς μείζονα ἐνίσχυσιν τῶν λόγων του, κατέφερε σφοδρὸν κτύπημα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ κηρίνου ἀγάλματος, ὅπερ ἀνωρθώθη ἐπὶ τῶν ποδῶν του.

Ὁ Βάγ ἐσκίρτησε πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσεν ἡμιθανὴς ὑπὸ τρώμου πλησίον τοῦ γέροντος Τωβίου.

— Ζήτω ἡ ἐντιμότης του! ἀνέκραξεν οὗτος μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

— Τι με θέλετε; ηρώτησε ψυχρῶς ὁ Πέτρος Λόβτερ τὸν εκπληκτικὸν δικαστήν.

Ὁ δικαστής, ἐν τῇ ταραχῇ του, ἐστράφη πρὸς τοὺς κλητῆρας· οἱ κλητῆρες ἐστράφησαν δὲ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον· καὶ οἱ τέσσαρες θυοῦ ἐβήξαν ἀρμονικῶς.

— Θα με κάμψετε τὴν χάριν νὰ μὲ εἰπῆτε τίς σὰς ὠδήγησεν ἔδω; ἐπανέλαθεν ὁ τραπεζίτης.

— Φίλτατέ μου κύριε, . . . εἶπεν ὁ δικαστής ἐν ἀμηχανίᾳ.

— Ὀνομάζομαι Λόβτερ, καὶ οὐδόλως ἀγαπῶ τὴν οικειότητα, διεκρίθη οὗτος.

— Κύριε Λόβτερ, λοιπὸν, κατὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου τούτου. . .

— Ὁ ἀνθρώπος αὐτός εἶνε ἢ κακοῦργος, ἢ τρελλός. Δὲν ἀμφεβαλλὼν περὶ τούτου· οἱ λόγοι του πρὸ ὀλίγου μὲ ἐβεβαίωσαν. . . Εἶνε ἄλλο τίποτε;

— Τίποτε.

Ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος ἐχαίρεισεν ὑποκλιτικῶς καὶ ἐκινήθη νὰ ἀπέλθῃ· ὁ Βάγ, ἀπολελιθωμένος δὲν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ λέξιν· ὁ Τωθίας ἐδῆλον τὴν χαρὰν του δι' δημοτικῶν γέλωτος· ὁ τραπεζίτης διελογίζετο. Ἡ σκηνὴ τὴν ὁποίαν διεδραματίσει, δὲν ἦτο παιδαριώδης τις κωμωδία· καθίσας ἑαυτὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κηρίνου τραπεζίτου, εἶχε πράξει σέδιον ταχέως καὶ εὐφυῶς συνδυασθέν. Τῶν περιστάσεων βοηθουσῶν μετὰ τινὰς στιγμὰς θὰ ἀνήγειρε τὴν καταπεσοῦσαν ὑπόληψίν του, καὶ θὰ ἐμψένειε τὸ καταστρεπτικὸν ἀποτέλεσμα ἐτησίᾳ ἀπουσίας.

— Κύριε, εἶπεν εἰς τὸν δικαστικὸν ὑπάλληλον ἐξερχόμενον, σὰς παρακαλῶ νὰ με ἀκούσητε.

— Δὲν εἰσερχεταὶ κανείς! ἐφώναξαν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν πολλαὶ φωναὶ ἐκ τῆς ὁδοῦ.

Ὁ Πέτρος ἀνοίξας τὸ παράθυρον εἶδε τοὺς ὑπρέτας ἀσχολουμένους νὰ ἐμποδίζωσι τὸν ἀκαταπαύστως συμπυκνούμενον ὄμιλον τῶν περιέργων.

— Ἀφήσατε νὰ εἰσέλθωσιν ὅλοι, εἶπε κύριον πρὸς τὰ ἔξω.

Τὸ πλῆθος ὤρμησε πρὸς τὴν κλίμακα, καὶ τὰ γραφεῖα ἐπληρώθησαν λαοῦ.

— Εἶγον ἀνάγκην τῆς παρουσίας πάντων, ἐκνεκροῦθησεν ὁ τραπεζίτης ὑψὸν τὴν φωνήν. Ὅσοι μὲν εἶνε τὸ σκάνδαλον, τόσων μάλλον θὰ μὲ εἶνε ὠφέλιμον. Ἀνθρώπος ἀγνώμων τὸν ὅποιον πολὺν καιρὸν ἐνέπλησα εὐεργετημάτων. . . Λέγω περὶ τοῦ Θωμᾶ Βάγ. . . Ὁ κακοῦργος ἠθέλησε νὰ καταστρέψῃ τὸ κατ' ἀστάθμημά μου. Εἶδον μετὰ λύπης ἐλαττωμένην ὑπόληψιν ἀποκτηθεῖσαν διὰ δεκάπενταστους τιμιότητος· ἠγγόνουν ὅτι εἶχον ὑπὸ τὴν στέγην μου ἐχθρὸν δραστήριον, ἐξηγριωμένον, ἀκάματον. Μὲ διεφῆμισεν ὡς τρελλόν, εἶπειτα. . . καὶ τῇ ἀ-

ληθείᾳ ἢ πράξει αὐτὴ ἀφοπλίζει τὴν δόγην μου, μ' ἔκαμε νὰ νομίζωμαι ὡς ἀποθανόν! Τί ἤλπιζεν ἀπὸ τὸ χονδροειδέστατον τοῦτο ψεῦδος; Δὲν ἤξευρω· ἐγὼ τοῦλάχιστον, βλέπω εἰς αὐτὸ ἀπόδειξιν ἀνιάτου τρέλλας. . . Ὡς ἐκ τούτου, κύριε δικαστά, ἀφίνων αὐτὸν εἰς Ἰμάς, καλῶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἔλεος τοῦ νόμου.

Τὰ πρόσωπα τῶν περισταμένων ἐξέφραζον ζωηρὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν γενναίαν ταύτην ἐπιείκειαν.

— Τοῦτο σὰς τιμᾶ, κύριε, εἶπεν ὁ δικαστής!

— Ἀποδέχομαι τὴν ὁμολογίαν ταύτην, ἐπανελάθειν ὁ Λόβτερ μετ' ἀξιοπροσπειρίας· νομίζω, ὅτι εἶμαι ἄξιος αὐτῆς, διότι ἀκόμη δὲν εἶπον τὰ πάντα. Τῆς συκοφαντίας μὴ ἐπαρκούσης ν' ἀνατρέψῃ τὸ οικοδόμημα τῆς ὑπολήψεώς μου, ὁ ἀνθρώπος οὗτος μετεχειρίσθη τὸν δόλον· ἐτόλμησεν ἐν ἀγνοίᾳ μου ν' ἀναβάλλῃ τὰς πληρωμὰς, ἐνῶ τὸ ταμειὸν μου ἦτο πλῆρες, ἐτόλμησε. . . Δὲν μὲ πιστεύετε;

Λέγων ταῦτα, ἦλθε πρὸς τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ τὸ ἀνέωξεν. Οἱ παρῆσαντες ἔμειναν ὡς ἀπόπληκτοι ἰδόντες τὸ ἐν αὐτῷ περιεχόμενον χρυσίον.

— Ἀνήκει εἰς ἐμέ! ἀνήκει εἰς ἐμέ! ἀνεκραξεν ὁ Βάγ, ἀνευρίσκων ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του δύναμιν τινα.

ἠθέλησε νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλὰ γενικὸς θόρυβος τῷ ἐπέβαλε τραχέως σιωπὴν.

Ἐκφρασις βαθείας εὐσπλαγχνίας ἐξωγραφῆθη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Λόβτερ.

— Εἰς αὐτόν! ἐπιθύρουν εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἀκούηται. Δὲν δύναται τις πλέον ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς τρέλλας του! Ἄν ὁ δυστυχὴς ἐλεγεῖν ἀλήθειαν, τοῦτο θὰ ἦτο κατ' αὐτοῦ κεραυνοβόλος κατηγορία· εἶνε δυνατόν ποτε αἱ οικονομίαι ἀπλοῦ ὑπαλλήλου ν' ἀνέλθωσιν εἰς 130 χιλιάδας λίρας στερλίνας;

— Τρία ἑκατομμύρια! ἀνεφώνησεν ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος!

— Τρία ἑκατομμύρια! ἐπανελάθειν οἱ κλητῆρες καὶ τὸ πλῆθος.

— Τὸ ταμειὸν δὲν περιέγει τίποτε περισσότερον, εἶπεν ὁ Λόβτερ μετριοφρόνως· ἀλλ' ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων δύναμαι νὰ τριπλασιάσω τὴν ποσότητα ταύτην εἰς ὅκτω ἡμέρας ἡμπορῶ. . .

Ἐνθουσιώδης καὶ γενικὴ ἐπιφώνησις τὸν διεκόψεν· καὶ αὐτὸς ὁ δικαστής ἐφώναξεν, εὐγε! Οἱ κλητῆρες ἠναγκάσθησαν νὰ προφυλάξωσι τὸν Βάγ, τὸν ὅποιον τὸ πλῆθος ἐζήτει νὰ κρεμάσῃ.

Ὁ Βάγ προσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον· ἐλάλησε περὶ ψεύδους, αὐτοκτονίας, περὶ χαρτοπαίγιου. Ἀλλ' ὁ τραπεζίτης Λόβτερ εἰς χαρτοπαίγιον! Δὲν τὸν ἐπίστευσαν. Ὀμίλησεν ἐπίσης περὶ κηρίνου ἀγάλλματος. Ἡ ἰδέα αὐτὴ ἐφάνη εἰς πάντας τεραστῶς ἀστείαι, καὶ ὁ δύσμοιρος Βάγ κατεκλείσθη ἐν φρενοκομίᾳ.

Ὅλον τὸ Λονδίνον ἔμαθε τὴν ἱστορίαν ταύτην. Αἱ ἐφημερίδες τὴν διηγήθησαν μετὰ τροπολογιῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐπιτυχῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ἧτις ἀποτελεῖ τὸν τίτλον τοῦ ἀληθοῦς τούτου διηγήματος. Ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἦτο θέμα ἀνεξαντλήτων συνδιαλέξεων. Ἡ ὑπόληψις τοῦ καταστήματος ἐπανεκτήθη καὶ ὑπερέβη μεγάλως τὰ παλαιὰ αὐτοῦ ὅρια. Ὁ Στεβενσὼν ἐνουμφεῖθη τὴν Ἄνναν. Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς δίκης τοῦ Βάγ κατενόησε καὶ ἐπεισθῆ ἐναργέστατα ὅτι αὐτὸς ὁ διάβολος προσωποποιημένος τὸν εἶχεν ἐμπαίζει ἐν Παρισίῳ· φοβούμενος δὲ τοὺς ἐμπαίγμους τῶν ἀνθρώπων ἀπεσιώπησεν ἐπιμελῶς τὸ συμβάν του.

Ὁ Πέτρος Λόβτερ ἦτο ὁ εὐτυχέστατος τῶν θνητῶν· ἡ θεὰ τῆς οικογενείας του, ἢν εἶχε σώσει ἀπὸ δυστυχήματος φρικαλέου, ἦτο εἰς αὐτὸν πηγὴ ζωηρῶν καὶ καθημερινῶν εὐτυχιῶν. Ἐπὶ ἓνα μῆνα ἔζησε βίον πατριάρχου.

Τὴν τριακοστὴν πρώτην ἡμέραν, ἐξυπνήσας, εἶδε μεγαλοπρεπῆς παραπέτασμα ὀμίχλης, ἐκτεινόμενον ὀπισθεν τοῦ παραθύρου του. Ἐχασμήθη μακρὸν καὶ ἡγέρθη. Τὸ πᾶν ἐν τῇ οἰκίᾳ του τῷ ἐφάνη ἄχαρι καὶ ὀχληρὸν· ὁ γέρον Τωθίας ἐλάλει πολὺ· ἡ δὲ κυρία Λόβτερ ὄχι ἀρκετά· ἡ Ἄννα καὶ ὁ Στεβενσὼν καθίσαντο σχολαστικοί. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἔχασματο, καὶ ἡ ἰδέα τῆς αὐτοκτονίας τὸν κατέλαθε.

Τῇ ἐπαύριον ἡ κυρία Λόβτερ ἔλαθε διὰ γειρὸς τοῦ Τωθίου δευτέρων ἐκδοσιν τῆς περὶ θανάτου ἐπιστολῆς, ἢν ἀντεγράψαμεν ἐν ἀρχῇ.

Ὅκτω ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἐκπυροσφορῆσις πιστολίου ἠκούσθη ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Meurice. Ἐν τῷ δωματίῳ, ὅπερ ἦδη γινώσκομεν, εὔρον τὸν Πέτρον Λόβτερ ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ σανιδώματος. Πλησίον αὐτοῦ ἦτο τράπεζα φέρουσα τὰ λείψανα γεύματος δαψιλοῦς καὶ δεσμίδα ὀδοντογλυφίδων. — ἦτο καιρὸς ὀμιχλώδης.

Ἡ κυρία Λόβτερ δὲν ἀπῆλπισθη παντελῶς ἀναγνοῦσα τὴν αὐτὴν ἐπιστολήν· καὶ ὁ γέρον δὲ Τωθίας ἠμικλείων τοὺς ὀφθαλμούς εἶπε.

— Θα ἐπανεῖθῃ.

Ἡ κυρία Ἄννα Στεβενσὼν ἔχει ἤδη ἔξ τέκνα. Τὸ δὲ κατὰστημα Π. Λόβτερ, Ρ. Στεβενσὼν καὶ Σ' εὐδοκίμει μεγάλως, ἀπαράμιλλον ὃν καθ' ὄλην τὴν γῆν. PAUL FEVAL

Ἡ ἐπομένη βιογραφία, ἧς μετάρρσιν ἐρασιζόμεθα ἐκ τῆς «Ἡμέρας», ἐγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Λαφίτ, πρῶην συντάκτου τῆς «Γαλλικῆς Δημοκρατίας». Σ.τ.Δ.

ΛΕΩΝ ΓΑΜΒΕΤΑΣ

Ὁ Λέων Γαμβέτας ἐγεννήθη τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1838 ἐν Καὼρ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἐσπούδασε δ' εἰς τὸ λύκειον τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐν ᾗ ὁ πατήρ του μετήρχετο τὸν ἔμπορον. Ἀκόπειρά τις πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ Λέοντος εἰς τὸ ἱεροσπουδαστήριον ἀπέτυχεν. Ἡ μοναρχικὴ κα-

λύπτρα δὲν ἤρμοζεν αὐτῷ. Μόλις περατώσας τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους καὶ νὰ διδαχθῇ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς πόλεως ἐκείνης τὰ νομικά. ἦτον τότε εὐθυμὸς καὶ ζωηρὸς νεανίας, ἰσχνὸς ἐτι καὶ λεπτοφυής. Ἐβάδιζεν ὑψαύχυν. Ἡ λεόντειος αὐτοῦ κεφαλὴ ἦτον κεκαλυμμένη ὑπὸ μακροῦς μελανῆς χαιτίης. Εἶχε λεπτῶς διαγεγραμμένον τὸ στόμα καὶ τὸ κάτω γέλιος προέχον. Ὁ ἀριστερὸς ὀφθαλμὸς ἐφολογοβόλει, ἀλλ' ὁ δεξιὸς ἦν ἀκίνητος καὶ ἐσβεσμένος. Ὁ Γαμβέτας ἀπόλεσεν αὐτὸν ὀκταετῆς ἐκ παιδικῆς ἀπερισκεψίας, θελήσας νὰ περιεργασθῇ ἐκ τοῦ ἀνεγγυῶς τὰς ἐργασίας γείτονός τινος μαχαιροποιοῦ. Τὸ λεγόμενον, ὅτι δῆθεν αὐτὸς ἐξώρυξε τὸν ὀφθαλμὸν του, εἶναι μῦθος. Ἐκ νεότητος ἠγάπα τὰς συζητήσεις καὶ διεκρίνετο ἐν τῇ νοητικῇ ταύτῃ πυγμαχίᾳ, ἀγορεύων ἐπὶ ὥρας ὅλας ἐν τῷ καφενεῖῳ τοῦ Προκοπίου ἢ τοῦ Βολταίρου, ἐντευκτηρίῳ τῶν φοιτητῶν. Ἐν ὀνηγύρει νοητόνων νέων, φλυαρούτων μάλλον ἢ πινόντων, ὁ Γαμβέτας ἐδέεποζε πάντων διὰ τῆς ἡχηρᾶς αὐτοῦ φωνῆς. Ἀλλ' ἠξέυρε συγχρόνως καὶ ν' ἀκούῃ. Ἡ ἀντίθετος γνώμη, ἐάν ἦτον ὀρθή, εἴλκυεν εὐθύς τὴν προσοχὴν του, ἐνετυποῦτο ἐν τῇ διανοίᾳ του καὶ ἀνεπύσσετο μετὰ τσοσυτῆς ταχύτητος, ὥστε ὁ πρῶτος ἐξενεγκῶν τὴν ἰδέαν ἠπόρει ἀκούων μετ' ὀλίγον αὐτὴν διατυπουμένην ἄχρι τῶν ἐσχάτων αὐτῆς συνεπειῶν ὑπὸ τοῦ πολεμίου του. Ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ, ὁ Γαμβέτας, ἐναντίον τῶν ἰκσιῶν τῆς οικογενείας του, δὲν ἠθέλησε νὰ καταλίπῃ τοὺς Παρισίους, ἀλλ' ἐνεγράφη εἰς τὸ μητρώον τῶν παρισιανῶν δικηγόρων καὶ μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ γηραιοῦ Κρεμιεῖ ὡς γραμματεῦς. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἀγάμος τις γραῖα, ἐκ μητρὸς θεῖα τοῦ Γαμβέτα, κατέλιπε τὸ εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Καὼρ χωρίον τῆς καὶ ἐνεσκήψασα εἰς Παρισίους εἶπεν αὐτῷ. «Εἶμαι μόνη εἰς τὸν κόσμον καὶ σὺ ἐπίσης. Ἐγχεῖς ἀνάγκην οἰκίας καὶ φύλακος. Ἐγὼ, ὡς γνωρίζεις, μικρὰν τινα περιουσίαν. Ὅ,τι εἶναι ἰδικόν μου θὰ εἶναι καὶ ἰδικόν σου». Καὶ ὄντως, ἡ κυρία Μασσαδιεῖ παρεσκευάσε μετὰ μητρικῆς μεριμνης εἰς τὸν προσφιλεῖ ἀνεψιὸν ἀνετον κατάλυμα ἐν τῷ τετάρτῳ ὀρόφῳ πενιχρᾶς τιωσ οἰκίας τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου. Τοῦ καταλύματος ἐκείνου ἀναμνησκείται πάντοτε μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ συγκινήσεως ὁ Γαμβέτας ἐν μέσῳ τῆς λαμπρότητος τοῦ Βουρβωνικοῦ Παλατίου. Ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Κρεμιεῖ ἐξεμάθανε τὰ δικηγορικὰ τεχνάσματα, ἀλλ' οὐδόλως ἐδείκνυτο ἀπληστος δικῶν. Ἐν τῷ δικαστηρίῳ σπανίως ἐλάμβανε τὸν λόγον, καὶ τότε δ' ἐνόει ὅτι ἤλαττοῦτο τῶν συναδέλφων του. Ἡ φωνὴ του ἦτον λιαν ἰσχυρά, ἢ ὥστε ν' ἀντηχῇ ἐν στενῇ αἰθούσῃ δικαστηρίου, ἢ δὲ στι-

θαρά πυγμή του κατεφέρτο λίαν θαρώς επί του δικηγορικού βήματος. Τόν πρώτον ευγλωττον αυτού λόγον εξεφώνησεν εν έτει 1862, κατά την δίκη των 54. Η αδελφή ενός των κατηγορουμένων είχε απέλθει πρός τόν 'Ιούλιον Φάβρον παρακαλούσα αυτόν να υπερασπίσῃ τόν αδελφόν της. «Εγώ δέν έχω καιρόν, απήντησεν ο Φάβρος, αλλά θα σε συστήσω εις νέον δικηγόρον, όστις δύναται να πράξῃ ὅ,τι και εγώ». Ο νέος δικηγόρος ήτον ο Γαμβέτας, οἷ ἡ ἀγόρευσις ἔφερε ρίγος εις τὸ ἀκροατήριον. Αἱ ἐκλογαί τοῦ 1863 ὑπῆρξαν διὰ τὸν Γαμβέταν ἀληθῆς ἀποκάλυψις. Ὁ εἰκοσιπενταετής μεσημβρινός, οὗ ὁ λόγος ἔβραζεν ὡς τὸ αἷμα, προσηθήνθη τὸ μέλλον του και ἔκτοτε ὑπῆρξεν εις τῶν τακτικωτέρων φοιτητῶν ἐν τοῖς θεωρείοις τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ τοῦ 1868 εἶχεν ἀνακαλυφθῆ ὁ τάφος τοῦ πληρεξουσίου Βωδέν, ὅστις ἐφανεύθη ἐπὶ τῶν ὁδοφραγματῶν ἀνθιστάμενος κατὰ τοῦ πολέμου τοῦ Δεκεμβρίου, ὠρύσσετο δ' ὁ τάφος τῆς αὐτοκρατορίας. Μίαν ἡμέραν ὁ Γαμβέτας κατήλθεν εὐθυμῶς τὰς ἐκατὸν βαθμίδας τῆς οἰκίας του και ἀπῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον. Ἡ υπεράσπισις τῶν νέων, οἵτινες κατηγοροῦντο ὡς ὁργανώσαντες τὰς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Βωδέν διαδηλώσεις, ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ὡς ἀφορμή, ὅπως ἐκσφενδονίσῃ κατὰ τοῦ πολέμου τοῦ Δεκεμβρίου και τοῦ νεαπολεοντείου συστήματος ἀποστραφῆς κεραυνοβόλους. Τὴν ἐπαύριον ἦτον περίφημος μετὰ δύο δὲ μῆνας ἐξέλεγεν τὸ βουλευτικὸν Παρισίον και Μασσαλίαν. Ἐκ τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου μετόκησε τότε εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 12 οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Μονταίν. Ἡ οἰκία δέν ἦτον μεγαλοπρεπῆς και τὸ κατάλυμα τοῦ Γαμβέτα δέν ἦτο λαμπροστόλιστον. Τὰ παλαιὰ ἐπιπλα τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου εἶχον μετακομισθῆ μετὰ προσοχῆς ὑπὸ τῆς θείας· τὸ δὲ σπουδαστήριον τοῦ Γαμβέτα ἐκόσμη πάντοτε μία και μόνη ὀρειχαλκίνη προτομή, ἡ τοῦ Μιραβῶ. Ὁ οἰκογενειακὸς βίος ἐξηκολούθει ὦν ἀπλούςσας. Ἐκτὸς τῆς οἰκίας ὁ Γαμβέτας ἦτον, ὡς συνήθως, εὐθυμῶς, ὁμιλητικὸς, ἔχων πάντοτε ὑγρά τὰ χεῖλη και προτεταμένην τὴν χεῖρα. Εἰς τὸ καφενεῖον τῆς Μαδρίτης δέν ἐφοῖτα πλέον, ἀλλ' ἀπλῶς και μόνον διότι τὸ καφενεῖον ἐκεῖνο εἶχε παύσει ὄν ἡ λέσχῃ τῆς ἀντιπολιτευομένης νεολαίας, ἀφ' ὅτου ἐφωράθησαν ἐν αὐτῷ κατασκόποι τοῦ Πιέτρν. Ὁ λαίμοδέτης του ἦτον δεδεδεμένος μετὰ μείζονος προσοχῆς, ἀλλὰ τοῦτο ὠφείλετο ἀπλῶς εἰς τὴν μέριμναν τῆς θείας. Εἰς τὴν μορφήν τοῦ Γαμβέτα μία και μόνη εἶχεν ἐπέλθει ἀλλοίωσις. Ὁ περίφημος ὀφθαλμαλόγος Φιενζάλ τὸν ἐσθεσμένον ὀφθαλμὸν εἶχεν ἀντικαταστήσει δι' ὀφθαλμοῦ ὑελίνου. Ἀξιομνημόνευτος ἡμέρα ὑπῆρξεν ἐκεῖνη, καθ' ἣν ἡ βοναπαρτικὴ πλειοψηφία τοῦ Νομοθετικοῦ

Σώματος εἶδε τὸν αἰρετὸν τῆς Βελεβίλλης καθεζόμενον ἠρέμως και μετ' ἀδιάστου σοβαρότητος εἰς τὸ βῆθρον του. Τὰ βοναπαρτικά φύλλα εἶχον περιγράψῃ αὐτὸν ὡς ἀληθῆς φυσικὸν και ἠθικὸν τέρας. Τῇ 5 Ἀπριλίου 1870 ἀνῆλθε τὸ πρῶτον εἰς τὸ βῆμα. Ἡ ἐχθρικὸς διατεθειμένη Βουλὴ ἠκρασάθη αὐτοῦ ἐν σιωπῇ. Ἡ φωνὴ του ἐφαινετο προάγγελος τῆς ἐγγιζούσης θυέλλης· ὁ δὲ Αἰμίλιος Γιραρδίνος ἠναγκάζετο νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μιραβῶ τὸ γαλλικὸν βῆμα δέν εἶχεν ἀντιχίσει ἐκ τοιαύτης εὐγλωττίας.

Ἡ ἱστορία τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης φέρει γεγραμμένον ἐν πάσῃ σελίδι τὸ μέγα ὄνομα τοῦ Γαμβέτα. Οἱ θεαταὶ τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ κινήματος, ὅπερ ἀνέτρεψε τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1870 τὴν αὐτοκρατορίαν, ὁμολογοῦσι μιᾶ φωνῇ ὅτι ὁ δημοφιλῆς ρήτωρ κατήνυσε τὸ πλῆθος, ἀνέκοψε διὰ τῆς φωνῆς του τὰ κύματα αὐτοῦ πρὸ τῶν προθύρων τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος και ἐπέβαλεν αὐτῷ σεβασμὸν πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν. Ὅτε ἐξῆλθεν ἐποχοῦμενος τοῦ βουλευτηρίου, ἦτο κἀτωχρος ὡς ἐὰν συνηθάνετο τὸ μέγεθος τῆς νίκης. Ἀναγορευθεὶς ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τῆς κυβερνήσεως τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης ἀποκεκλεισμένης ἐν Παρισίοις ὑπὸ τῶν Πρώσων, ἔμαθε μίαν ἡμέραν ὅτι ἡ ἐν Τουρ ἐδρεύουσα κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε τὴν συγκάλεσιν Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἡ συγκίνησις ὑπῆρξε μεγίστη. Τί θα ἔλεγον οἱ Παριῖοι; Ἦν ἐπ' ἀναγκῆς νὰ διαταχθῇ ὁ Κρεμιέ ν' ἀνακαλέσῃ τὸ πρόωρον μέτρον. Ἀλλὰ πῶς ν' ἀποσταλῇ αὐτῷ τὸ διάταγμα; Πάντες οἱ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας πεμφθέντες ἄγγελοι εἶχον συλληφθῆ ὑπὸ τῶν Πρώσων. Ὁ Γαμβέτας δέν διατάζει. Μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν παρρησίας προτείνει τοῖς συναδέλφοις του νὰ κοιμῆσθαι αὐτὸς τὸ διάταγμα και συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ φίλου του Σπούλλερ ἐπιβαίνει ἀεροστάτου και κανονοβολούμενος ὑπὸ τῶν Πρώσων ἀνέρχεται εἰς τὰ ὕψη. Τί εὖρε κατελθὼν εἰς τὴν γῆν εἶναι πασιγνώστον. Ἐξ ἐνόος, κυβέρνησιν ἀσθενῆ και μὴ ὑπακουομένην. Ἐξ ἐτέρου, τὸν πρωσσικὸν στρατὸν πολιορκοῦντα τοὺς Παρισίους και οὐδένα Γάλλον στρατιώτην παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Λείγερ. Ἡ φλόξ τῆς φιλοπατρίας του μετεδόθη εἰς τὸ ἔθνος· τότε δ' ἐδημοσίευσεν τὴν περίφημον ἐκείνην προκήρυξιν, ἥτις ἔθηκε τὰς χορδὰς πάσης γαλλικῆς καρδίας. Ἀλλ' ὁ δικτάτωρ τοῦ Τουρ δέν ἠκράσθη μόνον εἰς λόγους. Μίαν ἡμέραν προσῆλθεν εἰς αὐτὸν ἀνὴρ κάτισχνος, ἀσκητικὸν ἔχων τὴν ὄψιν. Ἦτο ὁ Φραισσινέ. Ὁ Γαμβέτας ἐνόησεν εὐθὺς ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἐμελλε νὰ καταστῇ ὁ δεξιὸς αὐτοῦ βραχίον. Ἐκτύπησε διὰ τῆς πτέρνης του τὸ ἔδαφος και πανταχόθεν ἀνεπήδησαν στρατιαί. Ὁ στρατὸς τοῦ Λείγερ. ἡ τελευταία ἐλπὶς τῆς ἀγωνιώσεως Γαλλίας, κατηρτίσθη· ἀλλ' ἦτο πλεον

ἀργά. Μετὰ πᾶσαν ἤταν ὁ Γαμβέτας ἐπανελάρθανε πεισιμότως· «θα ξαναρχίσωμεν!» Ἀφού κατέστη ἀδύνατος ἡ υπεράσπισις τοῦ Τουρ, ἡ ἔδρα τῆς κυβερνήσεως μετατέθη εἰς Βορδιγάλα, ἐνθα ὁ Γαμβέτας ἐξηκολούθησε διάγων βίον ἀγώνων και κόπων διηνεκῶν. Ἐν Τουρ ἔμενον ἐβδομάδας ὅλας κεκλεισμένος ἐν τῷ γραφεῖῳ του, ἐξήρχετο δὲ μόνον ἐπὶ μικρὸν τὴν Κυριακὴν ἐν τῷ ὄχηματι τοῦ νομάρχου, ὅπως ἀναπνεύσῃ. Ἐν Βορδιγάλας ἐξήρχετο σπανίως τὸ ἐσπέρας μετὰ τοῦ Σπούλλερ και τοῦ Ράγκ. Τέλος ἡ κυβερνησις τῶν Παρισίων ἐσυνθηκολόγησε. Καταβληθεὶς ἐκ τῆς εἰδήσεως, ὁ Γαμβέτας ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ. Εἶναι γνωστὸν πόσοι νομοὶ ἐτεκμηρίωσαν αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην των ἐκλέξαντες αὐτὸν πληρεξούσιον. Ὁ Γαμβέτας ἐκ λεπτότητος ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς Ἀλσατίας· ὅτε δέ, μετὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Ἀλσατίας ἐξῆλθε προσκαίρως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ὅποια τις ἦτον ἡ θέσις τοῦ ἀνδρός, ὅστις εἶχε συνταράξει τὰ σπλάγγνα τοῦ ἔθνους και διαχειρισθῆ ἀνεξελέγκτως ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων; Δέν εἶχεν οὔτε ὄβολον και ἠναγκάσθη νὰ δανεισθῆ παρὰ τοῦ πατρός του 20,000 φράγκα, ὅπως ἀποτίσῃ τοὺς λογαριασμοὺς του. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ὁ Γαμβέτας ἦγε μόλις τὸ τριακοστὸν δεῦτερον ἔτος τῆς ἡλικίας. Αἱ ἀναπληρωματικαὶ ἐκλογαὶ τῆς 2 Ἰουλίου 1871 ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τῶν Βερσαλιῶν. Τότε ἴδρυσεν τὴν «Γαλλικὴν Δημοκρατίαν», ἡς διευθυντὴς μὲν ἦτον αὐτός, ἀρχισυντάκτης δ' ὁ Σπούλλερ. Ἡ «Γαλλικὴ Δημοκρατία» ἤκμασε ταχέως και ἐκ τῶν προσόδων αὐτῆς ἠγοράσθη ἀντὶ 350,000 φράγκων τὸ ἐν τῇ Ἀντινεῖῳ Λεωφόρῳ οἴκημα, ἐνθα μετετέθη ἡ σύνταξις, μετόκησε δὲ και ὁ Γαμβέτας. Ἐφ' ὅσον ἦτο διευθυντὴς, ὁ Γαμβέτας δέν ἔλειψεν οὔτε μίαν ἐσπέραν ἐκ τοῦ γραφείου τῆς συντάξεως. Δι' αὐτοῦ ἡ «Γαλλικὴ Δημοκρατία» κατέστη δημοτικώτατον ὄργανον, συντέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν αἰσίαν ἔκθεσιν τῆς κατὰ τῶν ἀντιδραστικῶν ῥοπῶν τοῦ Μάκ-Μαὼν πάλης.

Τότε διεδόθη τὸ παραμύθιον περὶ τοῦ πλοῦτου τοῦ Γαμβέτα. Ἀλλ' ὁ Γαμβέτας οὐδέποτε ὑπῆρξε πλούσιος, τὴν σχετικὴν δ' αὐτοῦ εὐπορίαν ὀφείλει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐφημερίδος του. Πρὸ τῆς ἐκλογῆς του ὡς προέδρου τῆς Βουλῆς ἡ κατοικία του ἦτον ὑπηρετισμένη μετ' ἀκρας ἀπλότητος· μόνος δ' αὐτῆς πλοῦτος ἦν, πλην ὀλίγων καλλιτεχνικῶν ἀριστουργημάτων, ἡ βιβλιοθήκη. Ἐβρέθη ὅτι εἶχεν ἀμάξας· ἀλλὰ πράγματι μίαν και μόνην εἶχε μισθωτὴν ἀμάξαν, δι' ἣν ἔδαπάνα κατὰ μῆνα 650 φράγκα ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἐφημερίδος. Ἐβρέθη πρὸς τοῦτοις ὅτι ὁ ἑκατομμυριούχος Δυβόσσέ ἐκληροδότησεν αὐτῷ ἑκατομμύρια. Ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια· μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Γαμβέτας ἐθαύμαζεν ἐκ τῆς

λίμνης τῆς Γενεύης τὰς παρὰ τὴν ὄχθην τρεῖς λαμπρὰς ἐπαυλεις τοῦ Ἐλβετοῦ Κροῖσου, ὁ Δυβόσσέ ἠρώτησεν αὐτὸν ποῖαν προστίμα. «Αὐτήν», ἀπήντησεν ὁ Γαμβέτας και ἔδειξε τὴν ἐν Κρέτ ἔπαυλιν. — «Ἡ ἐπαυλις αὐτή, εἶπεν ὁ Δυβόσσέ, θα ἦναι μίαν ἡμέραν ἰδική σου!» Ἀλλ' ὅτε ἀπέθανεν, ἡ διαθήκη κληρονόμους ἀνεδείκνυε τοὺς δύο ἀνεψιούς του Γυστάρ και Ἀρνώ. Οὔτοι παρεκάλεσαν τὸν Γαμβέταν νὰ δεχθῆ ὡς ἐνθύμημα τοῦ θεοῦ των δύο ἑκατομμύρια. Ἀλλ' ὁ Γαμβέτας ἠρνήθη ἐπιμότως.

Μετὰ τὴν δεκάτην ἔκτην Μαΐου ἡ πολιτικὴ δύναμις τοῦ Γαμβέτα κρατῶνται ὀσμῆραι. Ἀλλ' αἱ τελευταῖαι περιπέτειαι τοῦ βίου του εἶναι λίαν πρόσφατοι, ἡ ὥστε νὰ χερίζωσιν ὑπομνήσεων.

Ἡ ἀγαθὴ θεία, ὁ φύλαξ ἄγγελος τοῦ οἴκου τοῦ Γαμβέτα, ἀπέβισε μετὰ τὴν τρομερὰν δὲ ὀδύνην τοῦ 1871, δευτέραν τότε φορὰν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Γαμβέτα ἀνέβλυσεν ἐν δάκρυον.

Καὶ τοι ἡ Ἔστια σκοπὸν ἔχει πρώτιστα πάντων νὰ τέρη, νὰ διδάσῃ και νὰ μεταδῶθῃ τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς ὅ,τι νέον και ὠφέλιμον, ἀλλὰ, πρῶτον, ὅμως δέν τῇ εἶνε και ἀπηγορευμένον ἐνίστα και νὰ συγκινή αὐτούς. Ἐὰν ὅπερ μέλλομεν νὰ διηγηθῶμεν προσβάλλῃ βιαιώς πως και σφοδρῶς φύσεις τινὰς ἄγαν εὐαίσθητους, ἐλπίζομεν ὅτι θα τύχωμεν τῆς συγγνώμης αὐτῶν, χάριν τῶν περιεργωτάτων ἀληθῶς ἰθίμων, ἅτινα ἐν Ἰσπανίᾳ προηγοῦνται τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως διὰ τοῦ ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΣΜΟΥ, ὅστις ἐν πολλῇ χρήσει ἦτο κατὰ τὸν μεσαίωνα. Πρόκειται δὲ περὶ τοῦ Ζουὰν Ὀλίβα Μογκάζῃ τοῦ πρὸ τινων μηνῶν ἀποπεραθέντος νὰ δολοφονήσῃ τὸν βασιλέα τῆς Ἰσπανίας. Τὰ καθέκαστα τοῦ συγκινητικοῦ ἄμα δὲ και περιέργου τούτου δράματος διὰ μακρῶν διηγήθησαν αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες, ἐξ ὧν ἰσταχυολογήθη ἡ ἐπομένη διήγησις. Σ. τ. Δ.

ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΕΝ ΙΣΠΑΝΙΑΙ

. . . . Τῇ 8 π. μ. ὦρα κατελάβανον τὰς θέσεις τινῶν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς φυλακῆς τῆς Μαδρίτης ὁ ἀρμόδιος δικαστὴς, ὁ εἰσαγγελεὺς και λοιποί, ἵνα δηλώσωσιν εἰς τὸν κατάδικον Ζουὰν Ὀλίβα Μογκάζῃ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς εἰς θάνατον καταδίκης αὐτοῦ. Ὁ Ὀλίβας προσῆλθεν εἰς τὴν αἵθουσαν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ συνηγόρου του, ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου τῶν φυλακῶν και τινῶν ἄλλων ὑπαλλήλων.

Ὁ δικαστὴς ἐδήλωσεν εἰς τὸν κατάδικον δικαί τὸν προσεκάλεσαν και ἐκάλεσε τὸν γραμματεῖα νὰ ἀναγνώσῃ τὴν περὶ θανάτου ἀπόφασιν, ἡς ὁ Ὀλίβας ἠκράσατο μετὰ τινος ἀδιαφορίας. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐὰν εἶχῃ νὰ παρατηρήσῃ τι περὶ τῆς ἀποφάσεως, ἐνευσεν ὅτι οὐδὲν ἔχει, διὸ και προσεκλήθη νὰ τὴν ὑπογράψῃ.

— Ἀφαιρέσατέ μου τὰς χειροπέδας νὰ ὑπογράψω.

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δὲ τῶν σιδηρῶν χειροπέδων ὑπέγραψε μετ' εὐσταθείας, και χαιρετίσας διὰ νεύσεως τῆς κεφαλῆς τὸν τε δικαστὴν και τοὺς ἄλλους παρόντας, ἔπορευθῆ εἰς τὸ ἐκκλησίδιον τῆς φυλακῆς μετὰ τοῦ ἱερέως τῆς φυ-

λακῆς καὶ τινῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος τῆς *Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἑλείου*.

Ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ καθήσας ἐπὶ ἔδρας ἔλαθε παρὰ τοῦ συνηγόρου του δύο ἐπιστολάς τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν του. Ἀποσφραγίσας δὲ καὶ ἀναγνούς αὐτάς, ἐξήτησε χάρτην καὶ τὰ πρὸς γραφήν ἵνα γράψῃ ἀποκρισὶν εἰς τὴν οἰκογενεὶάν του.

Ὁ τῆς φυλακῆς ἱατρὸς λαβὼν πρότερον τὴν ἀδειάν του ἐξήτασε τὸν σφυγμὸν του, ὃν εὔρε λίαν ἥρεμον.

Ὁ κατάδικος ἔγραψεν ἔπειτα εἰς τὴν γυναῖκά του ἐνθυμίζων αὐτῇ ὅτι πάντοτε τὴν ἠγάπα καὶ τὴν ἀγαπᾷ, διότι εἶνε ἀγγελος καὶ τῆ συνίστα τὴν ἐπιμελημένην ἀνατροφὴν τῆς κόρης του. Ἐν ἑτέρᾳ δ' ἐπιστολῇ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν συνήγορόν του, ἀνεγνώριζεν ὅσας προσπάθειάς κατέβαλεν ἵνα τον σώσῃ, καὶ τῷ ἐξεδήλῳ ὄλην αὐτοῦ τὴν εὐγνωμοσύνην προσθείς: «Οὐδένα αἰτιῶμαι δι' ὅσα πάσχω, καὶ συγχωρῶ πάντα.»

Μετὰ ταῦτα εἶπε νὰ τῷ κομίσωσι τὸ πρόγευμα· συμπροσευξάμενος δὲ ὀλίγην ὥραν μετὰ τοῦ πνευματικοῦ του, ἐξωμολογήθη ἔπειτα.

Τὸ ἐκκλησιδίον ἔχει χῶρον μόλις τριῶν τετραγωνικῶν μέτρων κείτται δὲ ἐν τῷ ἰσογαίῳ τῆς φυλακῆς. Ἀπέναντι δὲ τῆς εἰσόδου ὑπερᾶν τῆς Ἀγίας Τραπεζῆς κείτται εἰκὼν τῆς Παναγίας ἀγωνιώσας φοιτιζομένη ὑπὸ τεσσάρων λαμπάδων. Ἐν δεξιᾷ τῷ εἰσερχομένῳ ὑπάρχει στρατιωτικὴ κλίνη ἐφ' ἧς δύναται νὰ ἀναπαύηται ὁ κατάδικος, εἶτι δὲ τραπέζιον καὶ ἔδρα.

Τῆ 4 μ. μ. τῷ ἔδωκαν ποτήριον οἴνου ἑρῆς μετὰ διπύρων. Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ πρὸ τοῦ γεύματος ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ συμπάγῃ μετ' αὐτοῦ καὶ τις τῶν καταδικῶν φίλος του, καὶ τὴν 5 ὥραν ὁ Ὀλίβα παρεκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τοῦ φίλου του, ὅστις ἅμως μόλις ἤγγισε τὰ πειρατεθέντα φαγητά. Συνέειπε δὲ πῶς γεῦμα ἐκ βοφῆματος, μοσχαρίου ὀπτοῦ, γλώσσης τιγανιστῆς μετὰ λειμονίου, χοιρομηρίου μετὰ γεωμήλων, γλυκίσματος, ἀμυγδαλῶν καὶ καφέ. Οἶνον δὲν τῷ ἔδωκαν. Ἀλλὰ δὲ ποτὰ ἐδήλωσεν ὁ κατάδικος ὅτι οὐδέποτε συνείθιζε νὰ πίνῃ. Ἐφαγε δὲ πολὺ ὀλίγον καὶ συνδιελέχθη μετὰ τοῦ συνδαιτυμόνου του εἰς διάλεκτον καταλαλικήν.

Ὅτε ἐκάθησε νὰ φάγῃ, ὁ ἱατρὸς ἐξήτασε τὸν σφυγμὸν του καὶ ἐμέτρησε παλμὸς 124 μέτρι 128.

Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα μέλος τι τῆς *Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἑλείου* τῷ προσήνεγκε σιγάρων Ἀβάνας, ὅπερ ἐδέξατο ὁ Ὀλίβα.

Τῆ 9 ὥρα ἐγένετο, ὡς ἔθος, ἡ διανομὴ τοῦ τετάρτου τῶν κατὰ τὴν προτεραίαν συλλεγειῶν ἐλεημοσυνῶν, παρόντος τοῦ γραμματέως τῆς Ἀδελφότητος τῆς *Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἑλείου*. Οὐδὲν δὲ περιεργότερον τοῦ τρόπου τῆς συλλογῆς ταύ-

της. Κατὰ τὰ κεντρικώτερα μέρη τῆς πόλεως κατασκευάζονται ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων μικρὰ παραπήγματα ξύλινα, ἐν οἷς ὑπάρχει τράπεζα κεκαλυμμένη ὑπὸ πρασίνου καλύμματος, ἐφ' ἧς κείνται δύο χονδρὰ κηροπήγια μετὰ λαμπάδων πρασίνων, σταυρὸς ἀργυροῦς καὶ δίσκος εἰς ὃν οἱ δικιάται βίπτουσιν ὅ τι ἂν προαιρῶνται, χρησιμεῦον εἰς τέλεισιν λειτουργιῶν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ καταδίκου.

Ἀμα διανεμηθεῖσάν τῶν ἐλεημοσυνῶν ὁ Ὀλίβα συνέταξε τὴν διαθήκην του, καταλιπὼν κληρονόμον τὴν γυναῖκά του· ὑπέγραψε δὲ τὴν διαθήκην μετὰ τῆς αὐτῆς εὐσταθείας μεθ' ἧς καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς εἰς θάνατον καταδικῆς του τὴν πρῶταν. Τούτων γενομένων συνδιελέχθη ὁ Ὀλίβα πολλὴν ὥραν μετὰ τοῦ ἐπιστάτου τῆς φυλακῆς, εἰς ὃν μετὰ τῶν ἄλλων εἶπε καὶ ταῦτα:

— Ὅτε ἦλθε χθὲς ἡ σύζυγός μου, ἦτο λυπημένη;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ ἐπιστάτης.

— Τὴν καυμένην! προσέθηκε.

Ἐισελθόντος δὲ τοῦ ἀνακριτοῦ εἰς τὸ ἐκκλησιδίον ὁ Ὀλίβα τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ δώσῃ τὴν χεῖρά του, ἣν καὶ κατησπάσθη.

Τὴν 10 ἡμέρας ὁ ἱερεὺς τὸν ἠρώτησεν ἐὰν ἐπιθυμεῖ νὰ κατακλιθῇ ὀλίγον.

— Διατί τόσο γρήγορα; ἀπεκρίθη ὁ Ὀλίβα, ἔγω καὶρὸν νὰ ἀναπαυθῶ.

Ὁ σφυγμὸς τοῦ καταδίκου ἦτο τότε 125 κατὰ λεπτόν. Ἡ γενικὴ αὐτοῦ κατάστασις ἐδήλου μεγάλην κατὰπτωσιν, ἧς ἐνεκα ἠναγκάσθη νὰ κατακλιθῇ.

Τὴν 1 μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ ἀτυχὴς Ὀλίβα ἐγερθεὶς τῆς κλίνης τῆ συνδρομῆ τοῦ ἱερέως ἤρξατο σκεπτόμενος μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς παρούσης καταστάσεώς του βαδίζων ὀλίγην ὥραν.

Τὴν 4 τῆς πρωίας λαβὼν παρὰ τοῦ πνευματικοῦ ἱερέως τῆς φυλακῆς τὴν ἀφοσιν τῶν ἀμαρτιῶν, ἐγονυπέτησε πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας καὶ προσηγγίσθη ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

Ὁ ἱερεὺς ἐλειτούργησε ἀκροωμένου τοῦ καταδίκου μετὰ κατανύξεως. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἐκοινώνησε τῶν Ἀρχαγγέλων Μυστηρίων μετὰ πολλῆς μετανοίας καὶ γαλήνης, προσευχόμενος μέχρι τῆς 7 ὥρας, ὅτε προσήλθον τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν φυλακῶν.

Τῆ 7 ἡμέρας προσήλθον ὁ δῆμιος εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἀκροάσεων τοῦ δικαστηρίου, ὃ δὲ Ὀλίβα διετέλει σιωπῶν καὶ οὐδόπως ἐγειρῶν τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τοῦ προσευχηταρίου του.

Τῆ 8 παρὰ ἡμέρας ὁ δῆμιος εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐκκλησιδίον προσελθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὀλίβαν τῷ εἶπε:

— Ζουάν Ὀλίβα, μὲ συγχωρεῖς;

Τοὺς λόγους τούτους ἀκούσας ὁ κατάδικος ἠγέρθη, ἀφῆκε τὸ προσευχητάριον καὶ ἐραφῆθη ἀ-

ποτόμως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐκτελεστοῦ τῶν ἀποφάσεων τῆς δικαιοσύνης, λέγων·

— Μάλιστα, μάλιστα, σὲ συγχωρῶ.

Ὁ δῆμιος ἠρώτησεν ἔπειτα αὐτὸν ἐὰν ἐγίνωσκε τίς ἦτο καὶ διατί ἦλθε.

— Εἰκάσω, ἀπεκρίθη ὁ Ὀλίβα, εἴσαι ὁ δῆμιος, ἡ ψυχὴ τοῦ νόμου.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκάθησε, καὶ ὁ δῆμιος τὸν ἐνέδυσσε τὸ φόρεμα τῶν καταδικῶν. Ἐν ᾧ δὲ τὸ ὄρολόγιον τῆς φυλακῆς ἐσήμαινε τὴν ὀγδόην ὥραν, ἐξέκίνησεν ἡ συνοδία.

Ὁ Ὀλίβα μετὰ ἡρεμίας ὑπερβαλλούσης κατέβη μόνος τὴν κλίμακα τῆς φυλακῆς χαριετίζων μετ' ἀγάπης τὸν τε διευθυντὴν καὶ τὸν ἐπιστάτην τῶν φυλακῶν, ἐν ᾧ οἱ νέοι τῶν ἐν τῇ φυλακῇ κρατουμένων ἐψάλλον ἐν κατανύξει τὸ χεῖρε πρὸς τὸν ἀπερχόμενον σύντροφόν του.

Μισθωτὴ ἀμάξα ἵστατο παρὰ τὴν πύλην τῆς φυλακῆς. Ἄνευ δὲ τινος βοηθοῦ ὁ Ὀλίβα ἀνέβη καὶ ἐκάθησε παρακαθίσαντος καὶ τινος ἱερέως.

Ἐκατέρωθεν τῆς ἀμάξης ἐβάδιζον τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος τῆς *Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἑλείου*, καὶ ὁ ἱατρὸς τῶν φυλακῶν, πάντες μετὰ λαμπάδων ἀνημμένων, ἡγουμένου τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς σημαίας τῆς Ἀδελφότητος.

Τὸ πλῆθος πυκνὸν καὶ συνοθύμενον ἀπὸ τῆς φυλακῆς μέχρι τῆς πλατείας ἐνθα τὸ ἱκρίωμα, ἐθεᾶτο μετὰ βαθυτάτης σιωπῆς τὴν τελετήν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Ὀλίβα ἐλάλησεν ὀλίγον, ἐπανελημμένως δὲ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὄμου τοῦ ἱερέως, οὗ ἤκροστο τὰς γλυκυτάτας παραμυθίας τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

Φθὰς πρὸ τοῦ ἱκριώματος ὁ Ὀλίβα ἀνέβη τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος μετὰ πολλῆς ἀταραξίας ὡς ὅτε πρὸ ὀλίγης ὥρας ἀνέβη καὶ τῆς ἀμάξης τὴν βαθμίδα.

Μετὰ πολλῆς δὲ καρτερίας καὶ ἀνευ τινὸς κομπασμοῦ ὁ Ὀλίβα Μογγάζην παρεδόθη εἰς χεῖρας τοῦ δημίου καὶ τῇ ὀγδόῃ ὥρᾳ καὶ τεσσαράκοντα λεπτά παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Θεόν.

Μέχρι δὲ τῆς ἑσπέρας τὸ πτώμα του ἔμεινεν ἐκτεθειμένον ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος. Περὶ δὲ λύχνων ἀφᾶς ἐλύθη ἀπὸ τοῦ πασσάλου καὶ ἐκομίσθη εἰς τὸ Νεκροταφεῖον τὸ φέρετρον τὸ περιέχον τὸ λείψανόν του, περιστοιχίζόμενον ὑπὸ μελανειμοσυνῶν καὶ λαμπάδωφορουσῶν γραιῶν.

Ἄξιον περιεργίας νομίζομεν νὰ περιγράψωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς *Ἑστίας* πῶς ἐκτελεῖται ὁ στραγγαλισμὸς, ἐν χεῖρας ὦν τὴν σήμερον ἐν Ἰσπανίᾳ, Πορτογαλίᾳ καὶ ἐν τισὶ τῶν ἀποικιῶν.

Τὸ ἱκρίωμα σύγκειται ἐκ σανιδώματος εἰς ὃ ἀναβαίνουνσι διὰ κλίμακος ἐχούσης πολλὰς βαθμίδας. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ σανιδώματος ὑψοῦται πάσσαλος καὶ ἐπ' αὐτοῦ σανὶς 75 ὑπεκατόμετρα ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ἐφ' ἧς κάθηται ὁ κατάδικος. Ὀλίγον δὲ ὑψηλότερα ὑπάρχει

κλοιὸς σιδηροῦς ἀνοιγόμενος καὶ κλειόμενος διὰ σφηνίσκου. Ὅπισθεν δὲ τοῦ πασσάλου ὑπάρχει τροχὸς κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ὁ κλοιὸς ὕψος καὶ διὰ τινος ἑλικος συσφιγγεται καὶ χαλαταί. Ὁ δὲ κατάδικος ἐνδεδυμένος ποδήρη μέλανα χιτῶνα καὶ φορῶν σκουφον μέγαν τοῦ αὐτοῦ χρώματος μετὰ σταυροῦ λευκοῦ, κάθηται ἐπὶ τῆς σανίδος καὶ ὁ δῆμιος προσαρμόζει τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐν τῷ σιδηρῷ κλοιῷ ὃν εὐθὺς κλείει διὰ τοῦ σφηνίσκου. Δοθέντος δὲ σημείου καλύπτεται τὸ πρόσωπον τοῦ καταδίκου διὰ μέλανος ὑφάσματος, ἔπειτα δὲ ὁ δῆμιος ἰστάμενος ὀπίσω τοῦ πασσάλου περιστρέφει δις ἢ τρίς τὸν τροχόν, καὶ ὁ κλοιὸς προσεγγίζων εἰς τὸν πάσσαλον στραγγαλίζει τὸν κατάδικον. * * *

ΜΑΝΤΗΛΙΑ . . . ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ

Ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργῶς τῆς Γαλλίας πρὸ τινος εἶχεν ἄρσει ἵνα δοθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν μαντήλια ἐφ' ὧν εἶνε ἐντετυπωμένος ὁ χάρτης τῆς Γαλλίας καὶ τῶν γαλλικῶν ἀποικιῶν. Ἦδη δὲ εἰσῆχθησαν καὶ ἄλλου εἶδους μαντήλια . . . διδασκαλικά ὀνομαζόμενα, περιέχοντα πάσας τὰς ὀδηγίας τοῦ ὀπλισμοῦ, τῶν ἀποσκευῶν, τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων κτλ. κτλ. Σημειωτέον δ' ὅτι τοιαῦτα μαντήλια πρῶτη εἰσῆγαγεν εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ἰσπανίας παραλαβοῦσα τὸ δεῖγμα αὐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας παγκοσμίου ἐκθέσεως. Κυρία Σ*

Γινώμαι καὶ σκεψθεῖς ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΛΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάρρασις Γ. Ζωγιοῦ.]

233.

Πολλὰ τὰ πένθη κρύπτουσιν ὑποκρίσεως εἶδη. Καὶ οὗτος μὲν θρηνηεῖ δῆθεν τὴν ἀπώλειαν ἀγαπητοῦ προσώπου, ἐν ᾧ κυρίως κλαίει ἑαυτόν, καὶ λυπεῖται, διότι ἀπέβαλε τοῦ ἀποθανόντος τὴν εὐνοίαν· κλαίει τὴν ἐλάττωσιν τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῶν ἡδονῶν αὐτοῦ· κλαίει τὴν ἐκπτώσιν τῆς ἀξίας αὐτοῦ. Ἐν ἄλλοις δηλαδὴ λόγοις, τὰ τῶν τοιούτων θρήνων δάκρυα ρέουσι πρὸς τιμὴν μὲν τῶν νεκρῶν, χάριν δὲ τῶν ζώντων. Ὀνομάζω δὲ τὸ πένθος αὐτὸ ὑποκρίσεως εἶδος, διότι οἱ πενθοῦντες ἐξαπατῶσιν ἑαυτοὺς. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τοιαύτης φύσεως ὑπόκρισις, οὐχὶ ὅμως τοσοῦτον ἄθια, ὅσον ἡ προειρημένη, διότι ὅλον αὐτὴ τὸν κόσμον πλανᾷ. Εἰς τοῦτο δὲ τοῦ πένθους τὸ εἶδος ὑπάγονται οἱ θηρεύοντες δόξαν λύπης ζηλωτῆς καὶ ἀγηράτου. Καὶ ὁ μὲν χρόνος, ὃ τὰ πάντα ἀναλίσκων, τὴν πραγματικὴν αὐτῶν καταπαύων λύπην, παρέρχεται, αὐτοὶ δὲ ἐπιμένουσι κλαίοντες, ὀδυρόμενοι, ἀναστενάζοντες. Ἀναλαμβάνουσι δὲ σχῆμα πένθιμον καὶ παντὶ τρόπῳ ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ πείσωσι τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι τὸ πένθος αὐτῶν θέλει διαρκέσει μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐ-

των. Ἡ λυπηρὰ δὲ καὶ φορτικὴ αὕτη ματαιότης συνήθως καταλαμβάνει τὰς φιλοδόξους γυναῖκας, αἵτινες, ἐπειδὴ εἶναι γυναῖκες, καὶ διὰ τοῦτο οὐδέμιαν ἔχουσι βατὴν ὁδὸν πρὸς τὴν δόξαν, φιλοτιμοῦνται ὅπως κατασταθῶσι περιθώτοι διὰ τῆς ἐπιδείξεως ἀπαρηγορήτου πένθους. Ὑπάρχει δὲ καὶ τρίτον εἶδος δακρύων, ὧν αἱ μὲν πηγαὶ δὲν εἶναι εὐθηνούσαι, αἱ δὲ βροαὶ εὐκόλως ἀποξηραίνονται. Κλαίουσιν δὲ ἄλλοι πρὸς κτήσιν φήμης ψυχῆς εὐπαθοῦς. Κλαίουσιν, ὅπως τύχῃ συμπαθούτων. Κλαίουσιν, ὅπως εὖρωσι τοὺς θρηνησοντας ἐπὶ τέλους κλαίουσιν, ὅπως ἀποφύγῃσι τὴν αἰσχύνην, εἰς ἣν ἤθελον περιπέσει, ἐὰν δὲν ἔκλαιον.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κυρία τις παρήγγειλεν εἰς τὴν μαγειρίσαν αὐτῆς νὰ τη ἀγοράσῃ ζεῦγος χειροκτίων χρώματος κρεατείου ἀριθ. 6 ¹/₄.

Ἡ μαγειρίσα μετ' ὀλίγον ἐπανέρχεται φέρουσα χειρόκτια χρώματος σοκολάτας.

— Μὰ δὲν σου εἶπα χρώματος κρεατί ;

— Μάλιστα, κυρία καὶ ἴσα ἴσα καὶ ἐγὼ τὰγόρασκα ἕς τὸ χῶμα τῶν χειρῶν μου.

Ποιητὴς τις τῶν ἐν Ἀθήναις, καταπλήττων διὰ τῆς ἀκμαϊοτάτης ὀρέξεως αὐτοῦ τοὺς μετ' αὐτοῦ συντρώγοντας, ἀφ' οὗ κατ' αὐτὰς παρέμεινε τρώγων ἐπὶ πέντε ὥρας ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος ἐὰν δύναται νὰ φάγῃ πάλιν ἐξ ἀρχῆς, ἐστὲναξέ καὶ εἶπε :

«Ναὶ δύναμαι, ὁ δυστυχῆς, διότι ὁ στόμαχός μου δὲν ἔχει καλὴν μνήμην !»

Η ΕΣΠΕΡΑ

(Ἐκ τῶν τοῦ Βηλαργῆ.)

Ὁ ἥλιος βασιλεύει, τὸ σκότος ἀρχνᾶει,
Καὶ τὸ λαμπρὸ τῆς θύρῃ ἢ μέρα ἀποσκολνᾶει :

Στὰ μαῦρα φορεμένη, στὴν ὄψι μελανή,
Σιωπηλὴ διαβᾶνει ἢ νύχτα σιγανή :

Καὶ τὸ χλωμὸ φεγγάρι μὲ φῶς σκοταδερό,
Στὸ ἀργυρὸ τοῦ ἀμάξι κινεῖται ὀκνηρό.

Ἀναμερᾶν τὰ ζῶα, κουνιάζουσι τὰ πουλιά,
Πᾶς ἄνθρωπος τραδιεῖται καὶ παύει ἀπὸ δουλιᾶ.

Νυστάζει ἀποσταμένη ἢ φύσι ἢ ζωντανή,
Τὰ μέλη τῆς συνάξει σ' ἀνάπαψι κοινή.

Ὁ ὕπνος τ' ἀλαφρὰ του φτερὰ κρυφοκτυπάει,
Μ' ἀφανισμένα χέρια τὰ βλέφαρα ζιουπάει.

Στὴ μέση ἀπὸ τὸ δρόμο ἢ νύχτα περπατάει,
Σὲ βάθος ἡσυχίας, καὶ σιωπῆ πατάει.

Καθόλου δέ γραικίετα: φωνὴ οὐδὲ καμμιᾶ,
Τὰ πάντα ἡσυχάζουσι, μεγάλη ἡσυχιά.

Κρυφὰ κ' ἄργος διαβᾶνει ἀδιάκοπ' ὁ καιρός,
Καὶ μόν' τὸν συνοδεύει: ὀνειρῶν ὁ χορός.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἐάν ἡ γυνὴ σου ἦνε κακὴ μὴ τὴν ἐμπιστευθῆς μυστικόν, ἐάν ἦνε καλὴ μὴ τῆς τὸ εἶπης :

Εἶπε τοῦ φίλου μυστικὸ

Γιὰ νὰ σὲ πνιξῇ στὸ λαμό.

Ὅποιος θέλει ἡμίονον χωρὶς ἐλάττωμα, ἀς ὁδοιπορῇ πεζός. (Ἰσπανικαὶ παροιμίαι)

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἰδρῶς καὶ ψυχρὸν ὕδωρ.

Ἐν τινι τῶν τελευταίων ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ διαλέξεων ὁ γνωστὸς ἤδη τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Ἑστίας γάλλος ἐπιστήμων κ. Ἑρρίκος Parville ἀνέλαβε νὰ διασκεδάσῃ καὶ ἐξαλείψῃ προλήψεις τινὰς περὶ τῶν ψυχρῶν λουτρῶν, ἀς ἔχουσι πάντες σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι. Ἐν γένει ἐπικρατεῖ ἡ πίστις ὅτι ὁ καθιδρῶς εἰς ψυχρὸν ὕδωρ ἐμβυθιζόμενος πράττει τὴν μεγίστην τῶν ἀνοησιῶν.

«Καὶ ὅμως, λέγει ὁ κ. Παρβίλ, οὐ μόνον οὐδ' ὁ ἐλάχιστος κίνδυνος ὑπάρχει, ἀλλὰ τοῦναντίον εἶνε τὸ μόνον ἀσφαλέςτατον μέσον τοῦ νὰ μὴ κρουολογήσῃ τις ἢ νὰ μὴ πάθῃ καταρροήν. Οἱ ἀσκούμενοι εἰς τὰ ὄπλα, εἰς τὴν γυμναστικὴν, εἰς τὴν κωπηλασίαν, ἐὰν, ὑπὸ τοῦ ἰδρῶτος περιρρέομενοι, ἐμβαπτισθῶσιν εὐθὺς εἰς ὕδωρ ψυχρὸν, ἀμα δ' ἐξεληθόντες τοῦ ὕδατος ἀποπλύνωσι τὸ σῶμα διὰ καταιονήσεως (douche), θὰ προλάβωσι τὸ κακὸν ὅπερ ἦτο δυνατόν νὰ πάθωσιν ἐὰν ἐποίουν ἄλλως πως.

«Καὶ τῷ ὄντι ὅτε τις εἶνε θερμὸς, τὸ αἷμα εὐρίσκεται κατὰ τὸ δέριμα. Ὁ ἰδρῶς ῥεεῖ ἐπὶ τοῦ δέριματος καὶ τὸ ἐλάχιστον ρεῦμα τοῦ ἀέρος δύναται νὰ φέρῃ μέγιστον κίνδυνον» διότι τὸ μὲν αἷμα ὑπάρχει ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀέρος, ὁ δὲ ἰδρῶς ἐξατμιζόμενος ἀφαιρεῖ καὶ θερμαντικόν. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ ρεῦμα τοῦ ἀέρος ἦτο σύντομον ἀρπάζομεν κρουολογήματα ἀπλοῦν, καὶ τὸ κακὸν μένει τοπικόν, περιορισμένον εἰς ἓν μέρος τοῦ σώματος· ἀλλ' ἐὰν τὸ ρεῦμα ἦτο διαρκές, τότε τὸ κρουολογήμα εἰσδύει βαθύτερον καὶ ἐν βραχυτάτῳ ἀναφαίνεται ἢ νόσος, βρογχίτις, πλευριτίτις κλπ. κλπ. Αἰτία δὲ τοῦ πάθους εἶνε οὐδὲν ἄλλο ἢ μόνη ἢ ταχεία καὶ αἰφνιδίᾳ ἐξάτμισις τοῦ ἰδρῶτος καὶ ἡ ἐκθεσις τοῦ σώματος εἰς τὸν ἀέρα. Ἀλλ' ἐὰν τοῦναντίον τὸ σῶμα, καθιδρῶν ἔτι ἐμβαπτισθῇ αἰφνιδίως εἰς ὕδωρ ψυχρὸν, ἢ μὲν ἐξάτμισις ἀναστέλλεται, τὸ δὲ αἷμα ἐνεκα τοῦ πανταχόθεν ἐξωτερικοῦ ὑπάρχοντος ψύχους μεταβαίνει εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ σώματος κανονικῶς. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ καταιονήσις ἐξαφανίζει τὸν ἰδρῶτα καὶ πᾶς κίνδυνος ἀποσοβεῖται.

Ὅθεν δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ περιμένωμεν εἴτε παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης εἴτε ἐν τοῖς καταστήμασι τῶν ψυχρῶν λουτρῶν ἕνα πρῶτον ἐκ-

λείψῃ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος καὶ τὸ ἐλάχιστον ἔγνος ὑγρασίας καὶ ἔπειτα νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὸ ὕδωρ· δὲν εἶναι φρόνιμον, διότι ἴσα ἴσα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν κινδυνεύομεν νὰ κρουολογήσωμεν, τοῦ σώματος ὄντος ἐκτεθειμένου εἰς πάντα τοῦ ἀέρος τὰ ρεῦματα καὶ ἀφυλάκτου. Τοῦναντίον δὲ ὠφελιμώτατον εἶνε νὰ εἰσερχώμεθα εἰς τὸ ὕδωρ ἔχοντες θερμὸν τὸ σῶμα· πρὸς τοῦτο δὲ ἀρκεῖ νὰ τρέξωμεν ὀλίγον ἐπὶ τῆς ἀκτῆς καὶ ἔπειτα νὰ ἐμβαπτισθῶμεν εἰς τὴν θάλασσαν. Διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐναποταμιεύομεν θερμότητα καὶ προκαλοῦμεν εὐάρεστον ἀντίδρασιν κατὰ τὴν ἐξοδὸν ἡμῶν ἐκ τοῦ ὕδατος. Διὰ τοῦτο δὲ συχνότατα ἐν τῇ ὑδροθεραπευτικῇ γίνεται χρῆσις πρῶτον θερμῆς καταιονήσεως καὶ μετὰ ταῦτα ψυχρᾶς· διότι οὕτως θερμαίνομεν τὸ σῶμα χορηγούντες αὐτῷ ἱκανὸν θερμαντικόν, ὥστε νὰνθῆξῃ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ὕδατος ψύξιν αὐτοῦ».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατ' ἀπογραφικὰς εἰδήσεις, ἀρτίως δημοσιευθείσας ἐν Γερμανίᾳ περὶ τῆς ταχύτητος τῶν ἀμαξοστοιχιῶν τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σιδηροδρόμων, ἐξάγεται ὅτι, αἱ ἀμαξοστοιχίαι διανύουσι κατὰ μέσον ὄρον καθ' ὥραν : 80 χιλιόμετρα ἐν Ἀγγλίᾳ, 67 ἐν Βελγίῳ, 63 ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, 50 ἐν Ἰταλίᾳ, 48 ἐν Αὐστρίᾳ, καὶ 43 χιλιόμετρα ἐν Ρωσίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ. Ἐὰν παραδεχθῶμεν δὲ ὅτι ἡ ἀμαξοστοιχία τοῦ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς σιδηροδρόμου, οὗτινος τὸ μήκος εἶνε 12 χιλιόμετρα, διανύῃ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, ἐξάγεται ὅτι ὁ μικρὸς ἡμῶν σιδηροδρόμος, ὁ μόνος ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχων, διανύῃ καθ' ὥραν 48 χιλιόμετρα.

Τὴν πρόθυμον τῆς εὐεργεσίας ἀνταπόδοσιν ἐξέφραζεν ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ διὰ τοῦ «ἀντιπελαργεῖν». Τὴν καθόλου στοργὴν τοῦ πελαργοῦ διετρένωσε τότε τὸ συμβᾶν ἐν τινι κώμῃ ὀλίγον μακρὰν τοῦ Βερολίνου. Ἐν μέσῳ βραγδαίας βροχῆς ἐνέσκηψε κεραυνὸς εἰς ἀχυρᾶνα, ὅπου ἔκειτο πελαργῶν νεοττία. Ὅτε αἱ φλόγες διεδέθησαν ἀπανταχόσε, ἤρπασε διὰ τοῦ ῥάμφους ἡ τρέμουσα μήτηρ ἓνα τῶν νεοσσῶν καὶ τὸν ἀπεκόμισεν εἰς ἀπόκεντρον πρασιάν, ὅπου μετ' ὀλίγον κατέπετα καὶ ὁ πατήρ. Ἐν ᾧ οὗτος ἐφύλασεν, ἐστράφη ἡ μήτηρ ἐπὶ τὴν φωλεάν· περιποτωμένη δὲ κύκλῳ ἐπὶ τινα λεπτά, ἦτο ἔτοιμος νὰ διασώσῃ τὸ ἕτερον τέκνον, ὅτε τοῦτο αἰφνης ἐνέπεσεν εἰς τὰς φλόγας. Οὔτε πῦρ, οὔτε καπνός, οὔτε σωρὸς τέφρας ἐκάλυψε τὴν μητέρα νὰ ζητήσῃ καὶ ταχέως εὖρη τὸ τέκνον, ὅπερ ἐκόμισεν εἰς τὸν ἀσφαλῆ τόπον, καὶ αὕτη κατὰ τὸ φαινόμενον μείνασα ἀλώβητος. Τῇ ἐπαύριον κατέπεσεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς κώμης πελαργός μὴ δυνάμενος νὰ στῇ ἐπὶ τῶν

ποδῶν· ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τὸν ἀπήγαγεν εἰς τὴν ἐγγὺς τοῦ δημαρχείου οἰκίαν του· εἶρε δὲ μετ' ὀλίγον, ὅτι ἦτο ἡ μήτηρ, καεῖσα τοὺς πόδας, ἐν ᾧ ἔσωζε τὸν νεοσσόν. Κατ' ἐντολήν τοῦ ἱατροῦ οἱ πόδες αὐτῆς χρίονται ἐλαίῳ καὶ τυλίσσονται εἰς λίνον. Δις τῆς ἡμέρας ὁ τοὺς νεοσσούς ἐν τῇ πρασιᾷ φυλάττων πατήρ ὑπερποτᾶται τοῦ δημαρχείου κρῶζων, ὥσανεὶ ἐπεθύμει νὰ μάθῃ πῶς ἔχει ἡ ἀσθενοῦσα· μόλις δὲ ἀφοῦ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς, ἐπανέρχεται εἰς τὰ ἴδια.

Κατ' ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς κληρικῆς τινος γαλλικῆς ἐφημερίδος (Rosier de Marie) ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔλαβεν ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἁγίων Παθῶν 6666 μαστιγώσεις, 102 ραπίσματα, 120 γρόνθους, 120 λακτίσματα, ἔχυσε δὲ 62,000 δάκρυα καὶ 730,533 σταγόνας αἵματος !!!

Κατ' αὐτὰς ἐτελεύτησεν ἐν Νέα Ὑόρκῃ ὁ περιφανὴς ἠθοποιὸς Φέχτερ, περὶ οὗ διηγοῦνται τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον. Ὅτε διηθῆνε τὸ ἐν Λονδίνῳ θέατρον τοῦ Λυκείου, ἐδέχετο μυστικῶς τὰς ἐπισκέψεις τοῦ ὑπεραγαπήσαντος καὶ θαυμάσαντος αὐτὸν πρίγκιπος τῆς Οὐαλλίας, ὃν καὶ ἐδίδαξε πῶς δύναται νὰ παρέρχηται εἰς τὸ δημόσιον ἄγνωστος καὶ φορῶν προσωπεῖα ὀλίγον ἢ οὐδὲν διαφέροντα προσώπου ἀληθῶς ἀνθρωπίνου. Ἀμα ἐκμαθὼν τὴν τέχνην ὁ πρίγκιψ κατώρθωσε νὰ ἐξαπατήσῃ πλεονάκις τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν παρέστη ἐνώπιον τῆς μητρὸς του ὡς ἐπαίτης τοῦ Λονδίνου φορῶν ῥάκη καὶ ἐπιδεικνύμενος αἰμάσσοντα τραύματα, ἔλκη καὶ οὐλὰς ἐπὶ τῶν ἡμιγύμων κνημῶν. Ἡ βασίλισσα Βικτωρία ἐπτοήθη, ὡχρίασε καὶ διέταξε τὰς θεραπεύσας νὰ ὠθήσωσι τὸν αὐθάδη ἐπαίτην ἐκ τῶν ἀνακτόρων. Ὁ πρίγκιψ ἀσπίκε νὰ ἀναγνωρισθῇ μόλις ὅτε κατέβη εἰς τὸν πυλῶνα, ἀφελὼν τὸ προσωπεῖον.

Ἐν ἡλικίᾳ ἑτῶν τεσσαράκοντα δύο ἀπεβίωσεν ἐν Ἰταλίᾳ ὁ διακεκριμένος γλύπτης Marcello. Ἴσως οἱ ἀναγνώσται τῆς Ἑστίας ἢ ἀγνωῶσιν, ὅτι ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τοῦτο ὑπεκρύπτετο γυνὴ, ἀνήκουσα εἰς ἀνωτάτην κοινωνικὴν τάξιν, ἡ δούκισσα Colona de Castiglione. Τὰ ἔργα αὐτῆς μεγάλως ἐτιμῶντο ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν δὲ τούτων, ἡ Πυθία, ἀγορασθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Garnier κοσμεῖ ἤδη τὸ Μελόδραμα τῶν Παρισίων.

Ὁ ἀκάματος γάλλος φυσιολόγος Φλωρὰν Πρεβὸρ, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀσχολούμενος νὰ ἐρευνᾷ τὸν στόμαχον διαφόρων ἐντομοφάγων πτηνῶν, ἐδημοσίευσεν ἀρτίως νέον τῶν ἐρευνῶν του κατάλογον, μνημονευθέντα καὶ ἐπαινεθέντα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Γερουσίας καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἤρευνῆσε τοὺς στομάχους ὀκτακαίδεκα χελιδόνων, ἐκ τοῦ εἶδους τῶν ἐν ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς οἰκούντων κυ-

ψέλων, οὗς εἶχε συλλάβει κατά διαφόρους ὄρας τοῦ ἑνιαυτοῦ. Εὗρε δὲ 8,390· ὥστε εἰς ἕκαστον πτηνὸν ἀναλογουσι καθ' ἑκάστην ἡμέραν 466 ἔντομα. Ὁ ἀναπολὼν κατά νοῦν, ὅτι ἐν τοῖς στομάχοις τούτοις οὔτε χόνδρος οἴτου εὗρέθη, οὔτε ἴχνος τι ὀπωρικοῦ ἢ βοτάνης, δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ἡλίκη ὠφέλιαν τὰ πτηνὰ παρέχουσιν εἰς τὴν γεωργίαν.

Ἡ ἀγγλικὴ ἐφημ. *Καιροὶ* τοῦ Λονδίνου δαπανῶσιν ἀφειδῶς ἵνα ἐν καιρῷ παρέχωσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῶν ὅτι λόγου ἄξιον. Ὅλιγα τινὰ παραδείγματα θὰ καταδείξωσι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος, ὅπερ καθίσταται ἐνίοτε μυθῶδες. Φερ' εἰπεῖν τῷ 1878 ἐδαπάνησεν ὀκτακισχίλια φράγκα εἰς τηλεγραφήματα περιγράφοντα τὰ κατά τοὺς γάμους τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας. Ἐνεκα τοῦ ἐν Βερολίῳ συνεδρίου ἐδαπάνησεν εἰς τηλεγραφήματα εἰκοσκισχίλια φράγκα. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἡ περὶ εἰρήνης συνθήκη ἐπωλεῖτο ἀνά τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου κατακεχωρισμένῃ εἰς τοὺς *Καιροὺς*, ἀκριβῶς τὴν ὥραν καθ' ἣν ὑπεγράφετο ἐν Βερολίῳ ὑπὸ πᾶν πληρεξουσίων. Τὸ δὲ μάλιστα ἄξιον μνείας εἶνε τὸ ἐξῆς· Τὸ φύλλον τῆς 20 Ἰουνίου περιεῖχε τηλεγραφήματα ἐκ τοῦ Εὐέλπιδος ἀκρωτηρίου περὶ τοῦ φόνου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ πρίγκιπος Λουδοβίκου Ναπολέοντος, προερχόμενα μὲν ἐξ Ἰνδιῶν, Ἀμερικῆς καὶ Ἀφρικῆς κατέχοντα δὲ πέντε ὄλας στήλας τῆς ἐφημερίδος ταύτης, ἡ ἑστὶ ἐνεκακισχιλίας λέξεις πρὸς φρ. 5,75 τὴν λέξιν κατά τὴν διατίμησιν, ἐν ὅλῳ πενήτηκοντα καὶ δύο χιλιάδας φράγκων. Πιθανῶς δὲ οἱ *Καιροὶ* καταχωρίζοντες κατά πέμπτην τηλεγραφήματα ἐξ Ἰνδιῶν θὰ ἔχωσιν ἔκπτωσιν τινὰ τῶν τηλεγραφικῶν τελῶν. Τὸ φύλλον τῆς 30 Ἰουνίου—καὶ τοιαῦτα δὲν εἶναι σπάνια—περιεῖχε τηλεγραφήματα ἀξίας τριακοταπετακισχιλίων φράγκων ὅσα δὴλα δὴ δαπανῶσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος πολλὰ τῶν ἄλλων ἐφημερίδων. Ὅπως δὴποτε ὅμως τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε ἀκατανόητον εἰς τοὺς γινώσκοντας ὅτι ἡ ἐφημερίς αὕτη εἰσπράττει μὲν ὀκτωκαίδεκα ἑκατομμύρια φράγκων, δαπανᾷ δὲ ἐννέα ἑκατομμύρια κατ' ἔτος.

Ἡ Γελοιογραφία τις ἐν τῷ *Charivari* παριστᾷ τὸν πρῶν *Χεδίθην* ἐπὶ πλοίου ἰστάμενον καὶ διὰ τηλεσκοπίου κατοπτεύοντα τὰς ἀκτὰς. Τὴν γελοιογραφίαν ταύτην ἐπεξηγεῖ ἡ ἐξῆς σημείωσις. «Ὁ πρῶν *Χεδίθης* πρὶν ἢ ἀποβιβάσθῃ, παρατηρεῖ ἐὰν ὑπάρχωσιν ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ πολλοὶ δανεισταὶ τοῦ περιμένοντες αὐτόν.»

Ἐπὶ τῷ *Charivari* ἀνθρώποι ζητοῦντες τρόπον πρὸς αὐξάνειν τῶν τριγῶν, ὡς πάλαι ποτὲ οἱ ἀλχημικοὶ ἀνεζήτουν τὴν φιλοσοφικὸν λίθον, δι' ἧς τὰ πάντα θὰ ἦτο εὐκόλον νὰ μεταβληθῶσιν εἰς χρυσόν. Ἀλλ' ἰδοὺ Ἀμερικανὸς τις ἐν Νέα Ὑόρκῃ ἀνεκάλυψε νέαν μεθόδον πρὸς τελείαν ἐ-

ξάλειψιν τῶν περιττῶν τριγῶν. «Μεταχειρίζομαι, λέγει, ὡς δὴποτε φύραμα, ἀλλὰ καλῆς ποιότητος πρὸς μάδησιν τῶν τριγῶν καὶ βελόνην λεπτοτάτην ἔχουσαν κατὰλληλον ξυλίνην λαβὴν. Ἄμα ἐκρίζουμένης τῆς τριγῆς ἐμπήγῃ τὴν βελόνην εἰς τὴν κοιλότητα τῆς ρίζης καὶ τὴν περιστρέφω ταχέως, οὕτως ὥστε καταστρέφεται ὁ ἀδενίσκος. Ἡ ἐγχείρησις αὕτη εἶνε εὐκόλος καὶ δύναται πᾶς τις νὰ τὴν ὑποφέρῃ, ἄλλως τε καὶ διασκεδάσιν πολλὴν προξενεῖ. Ἀλλὰ δυστυχῶς καθ' ἑκάστην ἐγχείρησιν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκρίζωθῶσι πλείονες τῶν εἰκοσιπέντε τριγῶν.» Σπεύσατε οἱ δασύτριχες καὶ πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν νὰ γείνη φαλακρὸς. Ὁ ἀμερικανὸς ἐφευρέτης ὑπόσχηται ὑμῖν πολλὴν τὴν διασκέδασιν!

Κατ' ἀριθμοὺς δημοσιευθέντας ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς γεωγράφου Ἐλισαίου Reclus ἀπέθανον ἐν τοῖς μεταλλείοις τῆς μεγάλης Βρετανίας ἐκ δυστυχημάτων αἰφνιδίων 1075 μὲν τῷ 1871, 1060 τῷ 1872, 1005 τῷ 1873. Τουτέστι κατά μέσον ὄρον 1047 ἄνθρωποι κατ' ἔτος ἐκ δυστυχημάτων ἐν τοῖς μεταλλείοις! Φρικαλέον.

Πρὸ τινος οἰκογενειάρχης τις ἐν Βερολίῳ χάριν τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενούντων τέκνων τοῦ ἡγαγκάσθῃ νὰ δανεισθῇ παρὰ τινος συμπολίτου αὐτοῦ 45 μάρκα, τουτέστι 55 περίπου νέας δραχμὰς πρὸς 6 τοῖς 100 κατ' ἔτος, ἐπὶ ἕνα μῆνα, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρω ὅτι παρελθόντος τοῦ μηνὸς ὁ δανεισθεὶς ἦτο ὑπόχρεως νὰ δίδῃ 20 μάρκα καθ' ἡμέραν.

Ἀλλὰ ὁ σφειλέτης μόλις μετὰ 2ν ἔτος καὶ δώδεκα ἡμέρας ἠδυνήθη νὰ ἐξοφλήσῃ τὸν τοκογλύφον, ὅστις ὅμως ἀπαιτῶν καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς ὑπερμερίας ἐνήγαγε τὸν οἰκογενειάρχην εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπερ τὸν κατεδίκασε νὰ πληρῶσῃ πλὴν τῶν 45 ἀφειλομένων μάρκων καὶ ἔτερα 250 ὡς τόκον, τουτέστι ὁ φιλόανθρωπος τοκογλύφος ἐδάνεισεν εἰς τὸν δύσμοιρον οἰκογενειάρχην πρὸς δεκατέσσαρας χιλιάδας τοῖς ἑκατόν.

Κατὰ τὰς ἐκθέσεις τοῦ γραφείου «Veritas» ὁ ἀριθμὸς τῶν καταποντισθέντων ἐφέτος πλοίων ἀνέρχεται εἰς 974. Ἡ ζημία ὑπελογίσθη εἰς 395,000 λίρας στερλίνας. Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ὅσακις πρόκειται νὰ σπάσῃς ἀμύγδαλον διὰ τῶν ὀδόντων σου ἀπότεινε εἰς σεαυτὸν τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις:

— Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι σπᾶσαντες ὀδόντα ζητοῦντες νὰ σπᾶσωσιν ἀμύγδαλον;

Ἐπὶ τῷ *Charivari* ἀνθρώποι σπᾶσαντες ὀδόντα ζητοῦντες νὰ σπᾶσωσιν ἀμύγδαλον;

— Ὑπάρχει παράδειγμα ὀδόντος ἀναφιέντος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ χαθέντος διὰ σπασίματος ἀμύγδαλου;

Κάνεν μέχρι σήμερον.

Ἀφοῦ σκεφθῆς καλῶς ταῦτα κάμε ὅ,τι θέλεις.

ΑΘΗΝΑΙ—ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ